

Tron Øgrim: **RIV**
NED GUDE-
BILDENE!
 SIDE 5

RØDE
GARDE

AVISA TIL
 RØD UNGDOM

8

Pris
 3 kr.

AHA i Stavanger

I Stavanger er det mye latlagning, trylling, kjera-aktiv og oppfinnsom ungdom. Nå har de laget «Aktivitetshusaksjon». AHA har hatt utstilling med sa-

latlagning, trylling, kjera- mikk og mye annet. Røde Garde var der. SE SIDE 13.

Rock om sjakk og romfart!

Utgangspunktet for en rocketekst må knytte seg til virkeligheten. Men det kan godt være om et slag sjakk eller om utviklinga i romfarten. En kommer ingen veg med å skrive partiprogram på rim. I rocken gjelder det alltid å finne en «hovedgag» som slår, sier Terje Nordbye i Tramteatret og Anne Grete Prøys i Veslefrikk i et intervju om utviklinga i norsk rock.

SIDE 3

Sjå opp for Sovjet, Jamaica!

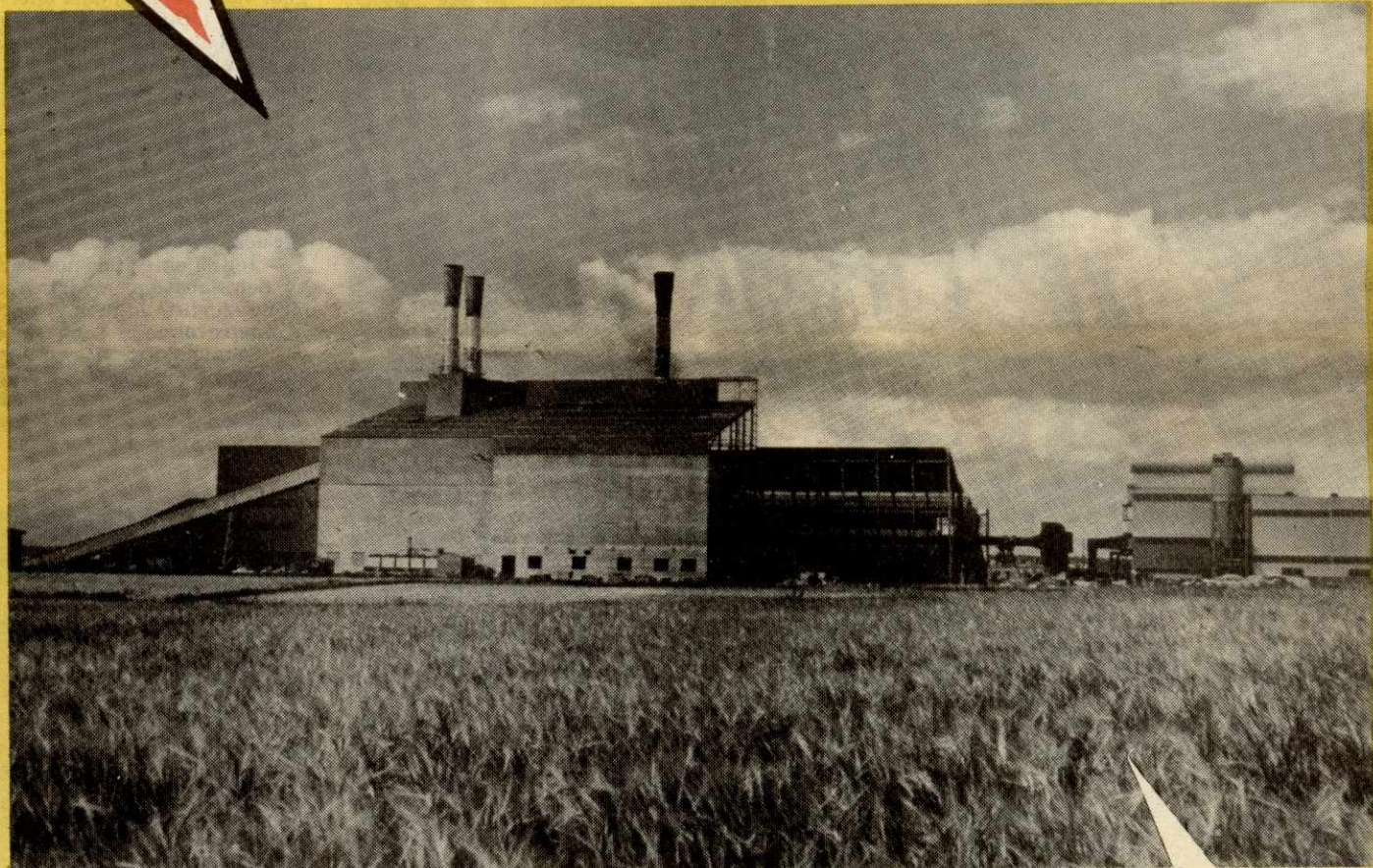
Jamaica er eit av dei landa i den tredje verda som står i spissen for Ny Økonomisk Verdsordning. I år skal Operasjon Dagsverk gå til eit prosjekt på Jamaica. Vi har stoff om Jamaica, Ny Økonomisk Verdsordning og norsk uhjelp.

SIDE 6 OG 7

HER BLIR 1/3

ALTA-

KRAFTVERK SLØST BORT

Her på Hafslund smelteverk utafor Sarpsborg sløses det bort like mye energi som 1/3 av det Alta-utbygginga vil gi. Samtidig gikk bedriften med 17 millioner i overskudd i 1978. 11 millioner av dette ble delt ut i aksjeutbytte og ingenting gikk til energisparing. Røde Garde avslører hvordan smelteverket fyrer for kråka og fiskene i Glomma.

SIDE 8 OG 9

Filmopptak på Jegerhallen

«Boka om Kalle og Reinert» blir nå filmet. Filmen tar utgangspunkt i politimordet på en ung gutt på Bygdøy for noen år siden. Røde Garde fulgte Marcusfilm en arbeidsdag, og fikk se hva som skjer bak kamera. Bl.a. har vi intervju med regissøren Lasse Glomm og to av de unge amatørerne som har hovedroller.

Side 2

Bob Dylan, The Who og Bernie Taupin er forbildene, men

– Vi kan ikke fortelle ungdommen «sannheten» fra rockescenen. Men vi kan prøve å gi folk trua på seg sjøl – få publikum til å forstå at de ikke behøver bli noen «Dancing Queen» eller Travolta. Klarer vi å gi ungdommen en porsjon selvtillit er jeg fornøyd. Det går jo ikke an å føre noen kamp mot urettferdigheten om du ikke har trua på at du sjøl er bra nok, sier Veslefrikks Anne Grete Preus.

– Jeg er ingen spåmann, men jeg tror 80-åra-rocken vil bringe oss mange gleder. Først og fremst har jeg god tro på at den blir ærlig og virkelighetsnær. Norske rockeband som synger på engelsk er snart en saga blott, mener Tramteatrets Terje Nordby.

«SNART ER DET LATTERLIG OM NORSKE BAND SYNGER ENGELSK»

– Politikk og musikk er to adskilte ting. Musikernes oppgave er å underholde. Omtrent sånn uttalte du deg i Klassekampen for noen måneder sia, Anne Grete. Står du på den musikkpolitiske linja til Abba nå?

– Det intervjuet var en gigant-flipp – og det trodde jeg alvorlig talt folk hadde forstått.

– Nå har du ihvertfall sjansen til å ta kverken på alle rykter ...

SHAM 69

– Men se deg om, da mann! Sannheten er jo at flere og flere innser at det ikke går an å skille musikk og politikk. Se på England. Der går det snart ikke an å være rock'er mer uten å skrive aggressive tekster. Siste LP'en til «Sham 69», «Fight for work», er et strålende eksempel. Ikke en eneste låt på den skiva er uten innhold. Rocken har forresten alltid vært anti-autoritær ...

Og Terje Nordby er så enig så enig:

– Til og «Rock around the Clock» var i sin tid et slags opprør. Å «rocce hele døgnet» brøyt med all akseptert sedvane.

ROCKEVOKABULAR

– Men nå skal vi snakke norsk rock. Hva er det vanskeligste med å lage rocketekster på norsk?

– Mye er gjort om du klarer å finne det enkle og slagkraftige,

sier Terje. – Jeg har etter hvert lært at det er som natt og dag å skrive rocketekster i forhold til vise/sang-tekster. I rocken gjelder det for all del å finne en «hovedgag» som slår.

– Det finnes et rockevokabular på engelsk, – men ikke på norsk, påpeker Anne Grete. Det blir ikke det samme om vi synger «Sammen er vi sterke» som når Sham synger «If the Kids are United, they will never be Divided.»

«VI ER SÅ REDD FOR Å VÆRE BANALE»

– I rocken må du være sparsom med ord, og det er kanskje mitt største problem. Jeg er vant til å skrive parodiske tekster med mye ordspill. Det er vanskelig å bryte med denne intellektuelle, ordrike formen.

– Å, jeg skjønner hva du mener, Terje! «Punkdroninga» gjør store fakter og hever røsten:

– Det er som du er litt stiv i skulderen med en gang du tar i kulepennen, ikke sant? Jeg har liknende trøbbel, men det går mer på at jeg en gang skulle presse inn den 3. verdenskrigen og revolusjonen i tekstene for enhver pris. Vi er så forbanna redd for å være litt banale!

– Husk at norsk rock ennå trår barneskoa, da, minner Terje oss om. Åge Aleksandersen

har kanskje kommet lengst foreløpig, men det er gøy at en kar som Jahn Teigen synger mer og mer på morsmålet. Om kort tid vil det virke latterlig om norske band synger på engelsk...

Å FINNE EN STEMNING

Når temaet er rocketekster kommer vi sjølsagt ikke utenom Bob Dylan. Vi spiller et kutt fra siste LP'en hans. «Gotta serve somebody» har en enkel tekst hvor versene sier fint lite, men sammen med refrenget fungerer det desto sterkere:

«You gotta serve somebody/ Yes, you are, you gotta serve somebody/ It may be the Devil or it may be the Lord/ But you gotta serve somebody.»

– En fin illustrasjon på hva jeg mente med den «hovedgag'en» i sta, mener Terje. Dylan er mester i å finne en stemning – å utnytte den maksimalt, for å få fram hva han vil ha sagt.

– Det med stemningen er viktig. Noe av det særegne ved rocken er at vokalen ligger så tett inne i kompet. Det krever tekster som folk oppfatter uten å høre hvert eneste ord. Sånn tror jeg tekstene våre fungerte på Roskilde-festivalen i Danmark. Danskene oppfatta sikkert ikke mange orda, men de så at vi var aggressive og skjønne hvilken side vi hadde valgt. Tekstene må være ærlige og ikke kreve for

mye forkunnskaper.

– Handle om den enkle virkeligheten med andre ord?

De to nøler litt før Terje litt usikkert forklarer: – Det er ikke nok å si «virkeligheten». Det er ingenting som sier at rocketekstene alltid må komme «rett fra levra». Det må for eksempel være lov å være parodisk og showe med andre. Poenget er at det må være lettfattelig. Og «virkeligheten» er mer enn arbeidsløshet, fyll og undertrykking. For den saks skyld kan virkeligheten godt være et slag sjakk eller utviklinga i romfarten. En kommer ingen vei med å skrive partiprogrammet på rim.

HVORDAN FUNGERER DET?

– Progressive musikkinteresserte diskuterte i langsommelige tider form/innhold så vi så mann med låen. Kan vi få en kort kommentar før vi gravlegger debatten for godt?

– Jeg skjønnte aldri noe særlig av den debatten, medgir Anne Grete oppgitt. Jo mer vi prata, jo mindre forsto jeg. Jeg tror det var Sæmund Fiskvik som fikk opp øya på meg da han en gang begynte å spørre om hvordan musikken fungerte. Da ringte det virkelig ei klokke for meg.

– En kan diskutere allment med utgangspunkt i Maos Yenan-taler i timer uten å komme noen vei hvis vi ikke nettopp spør: *Hvordan fungerer det?*

Terje begir seg inn i en innlevende fortelling om en punkkonsert i England der lyrikeren John Cooper Clarke stillferdig leste temmelig vanskelige tekster. Men han fant tydeligvis publikum hjemme på en merkelig måte og ble mektig populær. – Hvorfor fortalte jeg dette? Jo, det han gjorde kunne synes helt vanvittig – her sto han og leste dikt til en svær forsamling opphissa punk'ere! Men det fungerer.

BOB DYLAN

– Hvor skal vi leite for å lære å lage rocke-tekster?

– En kar som har lagd mye meningsløst dill, men som jeg har all mulig respekt for, er Bernie Taupin, Elton Johns gamle kompanjong, sier Anne Grete. Ellers tror jeg vi må se på England ...

– Stones og spesielt The Who har lagd mye fine tekster, kommenterer Terje med et uttrykk som ikke levner tvil om at tankene går til «hjemme-aleine-fester» i den grønne ungdom-

men. Ellers er sjølsagt Bob Dylan den store. Han er spesialist i å finne akkurat sånne «lester» som «Gotta serve somebody». Dessuten er han en spennende person som gjør uventede ting. Fra John Wesley Harding til flere suppe-album, så var han rocker med The Band, i fjor dukka han opp i Stockholm som Superstar og nå har han jaggu gått hen og blitt religiøs!

80-ÅRA?

– Fins det noen vei ut av Diskokulturen?

– Det kan se håpløst ut, men det finnes da lyspunkter. Ungdommen blir dopa med disco, men New Wave'en representerer en sterk motvekt. Det er et positivt tegn i tida at de progressive rocketekstene som lages nå er flere hakk klarere og direkte enn protestvisene var for tifemten år sia. Da ble «Blowing in the wind» for drøy for Voice of America – i dag går «Stand up an fight for your rights!» for full musikk på BBC.

Med krefter som Veslefrikk og Tramteatret har ihvertfall den norske rocken ei håpefull framtid.

R

Anne Grete Preus

BOKA OM KALLE OG REINERT SOM FILM

Kristin Hauge spiller Siri, ei jente som beta mye for Reinert, alias Eirik Kvåle. Her er de ute sammen for første gang. Det er mandagsmorra på Jegerhallen, men på filmen skal det være lørdagsstemning og full fres.

Dødsscene uten lik

TTT – ting tar tid. Dette motoet var noe av det Røde Garde lærte da vi fulgte Marcusfilm en arbeidsdag. Lasse Glom har skrevet manus og har regien i en film bygd på «Boka om Kalle og Reinert» av Espen Haavardsholm. Boka og filmen bygger på noe som virkelig har skjedd: En ung Oslo-gutt ble skutt ned og drept av en politimann da han og kameraten hans flyktet i en stjålet bil.

Det var mandag formiddag på en tom Oslo-restaurant. 8–10 statister som ble vervet på restauranten en kveld uka før, var plassert slik at det ser fullt ut i kameravinkelen. Denne dagen skulle det tas en scene der Reinert, den ene hovedpersonen, for første gang er ute med ei jente som senere får stor betydning for han. Noen ganske få replik-

ker skulle veksles over bordet.

1. forsøk: Reinert var for sløv i replikkene og ansiktsuttrykket. 2. forsøk: Noe skraping og lyder fra etasjen over kommer med på båndet. Produksjonsassistenten blir sendt opp for å få braket stoppa. Dessuten må statistene være livligere. 3. forsøk: Spillet gikk bra, ikke noe bråk – men

filmrullen gikk ut. 4. forsøk: Nytt bråk fra etasjen over gikk inn på båndet. Nytt bud sendt opp. 5. forsøk: Bra spill og lydmannen er under tvil fornøyd.

INGEN TRÅD I OPPTAKENE

Vi var med på en vellykka dag, 6 replikker, et par ansiktsuttrykk og et håndtrykk ble tatt på Ridderhallen. To par hender filma mot graset i Frognerparken (skal forestille graset på Kalvøya), og Reinerts reaksjon da Kalle døde ble tatt opp på Bygdøy. Den siste scenen hadde de prøvd å ta mange ganger, men var blitt stoppet av været. Da Kalles død ble filmet, hadde det vært overskyet. Ergo måtte det ikke være sol når Reinert skulle filmes i samme situasjon.

Hvordan det kan bli en tråd i filmen, er mer enn vi skjønner. Når vi på kino får se sammenhengende scener, kan de være tatt i tre, fire ulike kutt med flere ukers mellomrom. En dag dør Kalle. Noen uker senere filmes Reinerts reaksjon på kameratens død, uten noe «lik». Kanskje filmes det enda etter dette igjen detaljer i samme scenen. Først på klippebordet blir dette sydd sammen.

Det er mange detaljer å passe på ved en slik arbeidsform. En halvrykket sigarett må ikke plutselig bli hel. Arrene på Reinerts arm må se likedanne ut. Statistene må være i lørdagsstemning, sjøl om det er mandag morra blues, tom restaurant, Zero i pilsglassene og de skal snakke, le og flørte uten å gi fra seg en lyd.

Begynte som smørbrødkjører

– Har dere møtt motstand under arbeidet med filmen, Lasse Glomm?

– Det ble søkt om statsgarantier til 17 norske filmmanus, og en enstemmig komité i Kirke og Undervisningsdepartementet innstilte vårt manus som det eneste. Allikevel ble manuset etterpå sendt over til regjeringsadvokaten som brukte 14 dager på å gå god for at det ikke inneholdt overtramp i forhold til personvernet e.l.

Da vi så kontaktet politiet for å leie utstyr, få hjelp til biljakt i filmen, møtte vi motstand. Seinere har vi fått god hjelp til å avsperre gater under opptaket og fått leid uniformer. Men vi fikk ikke leie politibiler. Vi har måttet kjøpe biler sjøl, malt dem, satt på blålys og annet utstyr. Mens når Teamfilm lager Olsen-banden, er politiet henrykt for å stille opp.

– Foreldrene til virkelighetens Kalle, han som ble skutt på Bygdøy, har forsøkt å stoppe filmen. De ønsker ikke at guttens sjeber skal rippes opp i. Hvordan ser du på dette?

– Foreldrene har ikke lest manuset. Filmen handler ikke om denne gutten, eller Kalle, men i første rekke om hva som skjer med Reinert og miljøet

hans etter Kalles død. Dessuten tar filmen som boka klart standpunkt for Kalle, mot politiets og samfunnets behandling av han. Dersom vi ikke skal kunne lage film om slike ting som skjer i samfunnet, står det dårlig til med ytringsfriheten. Vi har svart på foreldrenes henvendelse, og håper dette skal løse seg.

– Hvorfor spiller dere bare med amatører?

– Når de leverer fra seg tingene er de mye mere seg sjøl. Amatørene må kjenne seg igjen i rollene, de er. De har ikke den avstanden til rollene som profesjonelle skuespillere ofte har.

– Det er mange som begynner i filmbransjen som amatører?

– Det finnes ikke noen utdanning for fotografer og filmfolk i Norge. De aller fleste begynner på bønn og lærer underveis. Sjøl hadde jeg studert i 7 år, men hadde alltid hatt lyst til å jobbe med film. Jeg begynte som produksjonsassistent og kjørte rundt med kaffe og smørbrød. Det er en bra erfaring å begynne slik på golvet, og lære hele prosessen etter hvert. Da skjønner du f.eks. hvorfor det må ventes og ventes. Å lage film er 70 prosent venting og 30 prosent effektivt arbeid, sier Lasse Glomm som har gått vegen fra smørbrødkjører til manusforfatter og regissør.

Må stå inne for filmen

Filmen tar opp et brennbar tema, og tar på et vis stilling for ungdommen, mot politiet og det etablerte samfunnet. Eirik Kvåle spiller Reinert og Kristin Hauge spiller Siri. – Står dere inne for personene dere spiller?

Kristin: – Vi må stå inne for innholdet i filmen, ellers kunne vi ikke spilt. Derfor ble vi også grundig kjørt da vi ble plukka ut. De spurte meg om alt fra når jeg debuterte seksuelt til politiske spørsmål. Sjøl kommer jeg vel i grunnen fra solsida, men jeg kjenner slike miljøer som filmen handler om. Jeg var bl.a. med på okkupasjonen av Hammersborg skole.

Eirik: – Jeg tåler ikke ungdommer fra solsida. Sos er det værste jeg veit, de er uestetiske folk som bare ser ned på andre og lengter etter å gå i siste mote. Men det finnes greie folk blant dem, sånne som Kristin f.eks.

– Er det ikke vanskelig å spille et slikt kutt som i dag, helt ute av sammen-

heng med den scenen som kommer før og etter?

Kristin: – Vi må stole helt på regissøren. Lasse forteller hvilke stemninger han leter etter og minner oss på hvor i handlingen vi er. Sier han at noe er bra, så er det bra. Det er noe helt annet enn på teater hvor du kan sette deg inn i handlingen reint logisk og spille den fra begynnelse til slutt.

Eirik: – Vi hadde et opptak på Soria Moria restaurant der jeg skulle bli sint og skrike ut på grunn av noe bråk med ei jente. Da må du bare tenke deg inn i situasjonen. Jeg ble bare sintere etter hvert som vi filma. Bl.a. skulle jeg helle øl over hue på en jeg trodde var SIPO-agent. Jeg fryda meg for hver gang jeg hørte det sildra ned over han.

– Er dere ikke redde for å bli kjendiser og fjerne dere fra ungdommen dere spiller for?

Eirik: – Nei, det vil jeg aldri bli. Egentlig er jeg inneslutta og sjenert.

Kristin: – Det problemet er ikke så stort når du som Eirik spiller en som ligger nært opp til din egen virkelighet.

Reinert og Siri var på Kalvøyafestivalen da Siri for første gang oppdaget arrene fra politihunden på Reinerts arm. Her filmes arrene mot grasbakken i Frognerparken.

Et folk sulter i hjel

Så godt som alle barn under 5 år er døde. Ingen fødte barn lever mer enn noen få uker. Mellom 60 og 85 prosent av alle kvinner i fruktbar alder er blitt sterile.

Befolkningen består av levende skjellletter. Dette er hva en gruppe franske leger kan fortelle etter et besøk i Kampuchea nylig. Nøden og sulten er ubeskrivelig. Det er kanskje den største sultkatastrofen verden kjenner til på mange tiår. Et helt folk står i ferd med å sulte ihjel.

Det er den vietnamesiske invasjonen som er den direkte årsaken til sultkatastrofen. Fra fly så franskmennene at tidligere oppdyrka områder nå lå brakk. Vietnam har plyndra rismakrene og skapt forhold i landet som gjør det umulig å drive jordbruk.

Uansett hvilke feil Pol Pots regime gjorde, så bygget de opp et Kampuchea der det ikke var sult. Enorme områder ble oppdyrka og store vanningsanlegg ble bygget.

Med ett slag har de vietnamesiske okkupantene igjen skapt nød i Kampuchea, en nød som er mye større enn under frigjøringskrigen mot USA-imperialismen.

Kampuchea trenger i dag øyeblikkelig internasjonal hjelp. Om ikke det skjer, vil en hel nasjon bli utsløtta av sult. Heng Samrin legger hindringer i veien for hjelp utenfra. Han har sperra grensen til Thailand og han prøver isteden å bruke det døende kampuchanske folket som gissel for å få sitt quislingregime anerkjent av FN.

Kampuchea må få hjelp nå!

En bursdag

Mengistu Haile Mariam feira nettopp 5 års-dagen for sin egen militærregjering i Etiopia. Og hedersgjest på festen var «kamerat» Alexej (Kosygin, statsminister i Sovjet for dem som ikke er på fornavn med ham).

Ikke veit vi hva han hadde med seg i fødselsdagspresang, men på massemøtet i Addis Abeba sa han at Sovjet ville styrke avtalene sine med Etiopia. Han forsikra at den sovjetiske utenrikspolitikken ikke var basert på egeninteresser eller ønsket om militære baser i Afrika (!)

Mye tyder på at bursdagsbarnet har sett sine beste dager. Mengistus regime har problemer i Ogaden-ørkenen og i Tigre-provinsen. Eritreerne gir dem stadig små nederlag på slagmarka. Rådgiverne og det sovjetiske militærutstyret duger ikke i lengden. Mengistu har mindre og mindre støtte blant sine egne. Han har ikke greid å bygge et «revolusjonært masseparti» som russerne har mast om. Juntaen nærmer seg et enmannsdiktatur, som styres gjennom terror og unntakstilstand.

Flere vestlige eksperter, bl.a. journalisten Dan Connell, regner med at den viktigste truselen mot Mengistu nå kommer fra krefter innafor Etiopia (bl.a. i hæren) som vil styrte ham. Om det skjer, hva som kommer ut av det og hva Sovjet vil gjøre da, er usikkert. Men en ting er sikkert: Eritreerne har framgang for tida, og de trenger støtte.

Avisa til RØD UNGDOM
Boks 4702 Sofienberg, Oslo 5
Telefon (02) 35 32 62
Postgiro for abonnement: 4 79 21 31.
Postgiro for kommisjonærer: 2 06 08 89
Abonnement koster 30 kr. for ett år.
RØDE GARDE kommer ut hver måned
Redaktør og ansvarlig utgiver:
Hilde Haugsgjerd
Trykt i offset hos A/S Duplotrykk

Neste Røde Garde

Neste nummer av Røde Garde kommer første uka i november. Det blir antageligvis et

dobbelnummer, og det siste før jul. Planlegg salgsaksjoner i god tid!

AKP(m-l)s MILITÆRPROGRAM

Kvinnelig verneplikt?

Forsvarsdebatten blir det aldri slutt på. For eller mot NATO? Er Sovjet en trusel mot Norge? Er det norske forsvaret godt nok? Nylig kom AKP(m-l) ut med et nytt militærprogram som griper direkte inn i denne debatten.

Programmet inneholder noen viktige endringer i partiets syn bl.a. på norsk NATO-medlemskap, det går inn for bevilgninger til visse deler av forsvaret, og det går også inn kvinnelig verneplikt. Sjøl om programmet er vedtatt på en partikonferanse, understrekes det at det fortsatt står til debatt og at partiet gjerne mottar kommentarer og kritikk fra alle interesserte.

STORT FRAMSKRITT

Etter mi mening er programmet et stort framskritt. Det begynner med en analyse av den internasjonale situasjonen, tar opp en del om kommunistenes syn på krig, og folkekrig som det eneste som kan frigjøre Norge i tilfelle okkupasjon. Dette er forsåvidt kjent stoff for de som har fulgt med i AKP(m-l)s materiale før, men det er en grei sammenfatning.

Mest interessant blir programmet når det tar opp vår holdning til NATO, og synet på det norske forsvaret. Kort fortalt sier programmet at partiet er prinsipielt mot NATO fordi det er en ulikeverdige allianse dominert av USA, og at NATOs forsvarsstrategi for Norge ikke holder. Men fordi ei ensidig utmelding fra Norges side kan legge oss åpne for Sovjet, mener programmet at «Ut av NATO» ikke er noen aktuell parole i dag. Samtidig krever programmet at Norge skal tre ut av NATOs felleskommando, dvs. at kommandoen over norske styrker ikke skal overføres til utenlandske offiserer i tilfelle krig.

Når det gjelder det nor-

ske forsvaret i dag, går programmet inn for bevilgninger til kystvakt, mer luftvern og anti-tankvåpen, og kystartilleri, altså saker som kan øke Norges evne til å stå imot et lynangrep fra Sovjet. Samtidig går det mot prosjekter som kjøp av F 16-flyet. Jeg synes programmet på dette punktet er konkret og truverdig, og åpner for en skarpere diskusjon om forsvaret i dag.

SVAKT PÅ KVINNELIG VERNEPLIKT

Derimot når det gjelder kvinnelig verneplikt som programmet går inn for, synes jeg argumentasjonen er svak. Den er utelukkende prinsipiell, og vurderer ikke hva kvinnelig verneplikt vil bety konkret i Norge. Da tenker jeg på verneplikt i samme forstand som

det gjelder for gutta: pliktig militærtjeneste i ca. ett år. Sjøl er jeg helt for våpenopplæring for kvinner, og full adgang for kvinner i forsvaret på lik linje med menn. Men hva hvis begge i en familie skal ut i vanlig militærtjeneste, hva med evt. unger, og hva i tilfelle krig hvis begge skal møte til vanlig mobilisering? Jeg tviler på om programpunktet her vil få noen særlig oppslutning, og også om den er rett. Derimot en frivillig opplæring som ikke behøver å bety ett år ute som for gutta, trur jeg har mye for seg og vil kunne få oppslutning.

Men som sagt, programmet er åpent for diskusjon, og jeg trur alle vil få mye ut av å lese det. Det er et klart alternativ til SVs pasifisme. Hva med en forsvarsdebatt i Røde Garde framover? Heftet koster kr. 10,- og selges gjennom Oktober forlag.

Stomperud

ARMSLAG FOR RØD UNGDOM Dette skal pengene gå til:

Situasjonen nå, 17. september når kampanja skulle være avslutta, er at vi har nådd halvparten av målsettinga. 44 109 kroner er det kommet inn. Men det ligger fortsatt ca. 15 000 kr. i ubetalte gjeldsbrev. Fristen er forlenga til 15. oktober for at andre en de som har vært på leir også skal få sjansen til å være med på innsamlinga.

Det har kommet kritikk og innvendinger mot innsamlinga. Noen sier at innsamlinga ikke fortjener støtte, fordi klaginga over at det er for lite penger til det eksterne arbeidet, egentlig bare er et forsøk på å unnskylde feila på dette området. Denne kritikken er vi uenig i. Det er riktig at penger ikke løser problemene med å drive bedre eksternt arbeid. Dem må vi løse gjennom diskusjoner og i praksis på annen måte. Men pengene er en forutsetning. Det er et faktum at de kursene og heftene som kommer fra Armslag-penga, ikke kunne blitt noe av uten disse penga.

En annen innvending har vært at innsamlinga har retting rg

Det har kommet kritikk og innvendinger mot innsamlinga. Noen sier at innsamlinga ikke fortjener støtte, fordi klaginga over at det er for lite penger til det eksterne arbeidet, egentlig bare er et forsøk på å unnskylde feila på dette området. Denne kritikken er vi uenig i. Det er riktig at penger ikke løser problemene med å drive bedre eksternt arbeid. Dem må vi løse gjennom diskusjoner og i praksis på annen måte. Men pengene er en forut-

setning. Det er et faktum at de kursene og heftene som kommer fra Armslag-penga, ikke kunne blitt noe av uten disse penga.

En annen innvending har vært at innsamlinga har vært for lite konkret utarbeida. Dette er vi i hovedsak enig i. På bakgrunn av diskusjonene som har vært på leirene og Rød Ungdoms plan, er det gjort vedtak om hvordan de første 40 000 som er kommet inn skal disponeres. Vi håper det vil føre til at innsamlinga skal skyte fart igejn, og starte en langspurt mot målet.

HVA SKAL PENGA GÅ TIL?

Arbeidsutvalget i Rød Ungdom har vedtatt følgende om hvordan penga skal brukes:

8000 i tilskudd for utgivelse av to debattefter. Heftet om «Miljø og ressurspolitikk» vil komme i høst, og debatteftet om «Hva er sosialisme, hvordan vil vi ha den i Norge?» kommer

rundt årsskiftet.

10 000 i tilskudd til arrangement av sentrale studiematerialer der folk fra alle landsdeler skal delta. Temaer er ikke endelig fastslått, men det er meningen å arrangere to seminarer fram til påske.

8000 til propagandamateriale. Foreløpig er nesten 2000 av disse brukt til å subsidiere den flotte anti-nazisme og -rasismeplakaten som nettopp er kommet.

12 000 øremerkes ikke, men skal være en reserve for at vi skal kunne trå til på saker som dukker opp. Disse pengene kan også brukes til saker i distrikterne. I tillegg til dette har vi brukt 2200 til å trykke løpesedler mot Unge Høyre i valgkampen.

Får du penger igjen på skatten! Tenk over om noe av det kan sendes til: ARMSLAG, Rød Ungdoms Kampfond, Boks 610, Sentrum Oslo 1. Postgiro 2 21 80 30.

TRON ØGRIMS BOK OM MARXISMEN:

Tron Øgrim på SUF's sommerleir på Tromsøya 1968. (Foto: Orientering)

Tron Øgrim løper her fra politiet under en Vietnam-demonstrasjon til støtte for FNL og Nord-Vietnam i 1968. Dette bildet har vunnet en internasjonal pressepris.

I den nye boka si skriver Tron Øgrim om Vietnam som en fascistisk okkupasstat. Har Tron i mellomtida løpt fra marxismen?

— Tron Øgrim, hva er det som er så viktig med debutboka di, siden den får forhåndsreklame i alle blader ml-bevegelsen med omliggende herligheter gir ut?

— Boka bryter en del tabuer. Jeg håper den vil inspirere kommunister til å begynne å tenke over viktige spørsmål som tidligere er blitt sett på som sjølsagte, f.eks. linja overfor sosialistiske land. En del synspunkter jeg kommer med strider med det vi før har ment er riktig.

Jeg håper boka vil bidra til at marxister vil begynne å analysere de særegne problemene arbeiderklassen og kommunistene står overfor i Norge. Vi har til nå i for stor grad nøyd oss med å gjenta formuleringer som er utviklet under andre samfunnsforhold tidligere i historien.

Jeg håper også at boka kan få flere til å slutte opp om marxismen, fordi den prøver å gjøre opp med en del feil norske marxister har stått for, og som vi har påstått har vært god marxisme.

SOSIALISMEN, BARE FOR 3.VERDEN?

— Du fremmer en del ny kritikk av sosialistiske land, særlig av den sosialistiske økonomien. Boka kan nesten gi det inntrykk at sosialismen duger til å mette mager, skaffe folk klær og lære dem å lese, — men at den ikke makter å utvikle eller styre et avansert industriland?

— Det er store problemer i alle sosialistiske økonomier fram til

nå med å utnytte kreftene i moderne storindustri. Jeg tror helt sikkert at disse problemene kan løses. Men Stalin, og delvis Mao, har behandla disse problemene som om de var løst og at det bare var å gå i gang å jobbe.

Problemene eksisterer i virkeligheten, og de blir diskutert, tidligere i Sovjet og Øst-Europa, i dag i Kina. Jeg deltar i denne diskusjonen og prøver å være med å formulere et marxistisk svar på problemene.

Kapitalismen, som er et mange hundre år gammelt system, er bare delvis i stand til å utvikle høyt industrialisert land. Kapitalismen kan utvikle forbruksvarer og ny teknologi, men den skaper samtidig kriser og krig. Og hele tida drar den med seg motsigelsene mellom produktivkrefter og produksjonsforhold som bl.a. fører til de svære økologiske krisene og miljødeleggelsene. Etterhvert som kapitalismen har utvikla teknologien, har krisene bare blitt krassere.

Tenk på Harrisburgulykken. I det avanserte industrilandet Japan vokser mennesker opp som krøplinger og med hjerne så stor som en appelsin pga. kvikksølvforgiftninga i havet.

Derfor vil jeg ikke stille problemet slik du gjør. For ingen samfunn har til nå mestra å bruke høyt utvikla teknologi uten problemer.

HVORDAN SE PÅ KINA?

— Du kritiserer ml-bevegelsen

for å ha spredd et falskt glansbilde av Kina. Hvordan skal vi nå vinne folk for sosialismen når vi må innse at Kina sliter med store problemer, og ikke kan holdes fram som idealsamfunnet slik vi før har gjort?

— Det overveiende av det vi har holdt fram som positivt om Kina er rett, og er vel verdt å holde fram som eksempler på hva sosialismen fører til for folk. Det skeive er at vi ikke også har holdt fram Kinas problemer og feil.

I Kina er det gatekomiteer. Det er et demokratisk og sosialt tilbud til folk i byene som ikke finnes i Norge. Hos oss ligger gamle folk og dør og ingen merker det før liklukta stinker i oppgangen. Og det det fører til er at rike advokater løper rundt og bruker dette til å prøve å bli valgt inn i kommunestyret. I Kina er gatekomiteene valgt av massene sjøl og har ansvar og makt til å ta seg av det som skjer i kvartalene, inklusiv å hjelpe gamle.

Det er bare det at vi må holde fram de negative sidene også. Det er det jeg slår et slag for i boka mi. Det er akkurat som å referere en fotballkamp og bare fortelle at Vålerenga fikk 2 mål og utmale hvor brilliant de ble skåra. Det kan være rett så langt. Men folk får et galt inntrykk av helheten hvis det ikke står noe mer og resultatet var at Lillestrøm vant 3-2.

— Boka kritiserer også sider ved den marxistiske teorien,

særlig Stalin, men også, Lenin og Mao. Er du ikke redd for at folk skal få et negativt syn på den marxistiske teorien, og tru at vi kan lage revolusjon i Norge ved å analysere forholdene ut fra våre egne huer?

— Jo, jeg er redd for det. Den store svakheten ved boka er at den ikke systematisk påviser hvordan og hvorfor det er nødvendig å bruke marxismen til å analysere det norske samfunnet. Boka bare påstår dette en rekke ganger.

Den andre store svakheten er at boka ikke sjøl foretar en analyse av det norske samfunnet. Forutsetninga for å forklare nødvendigheten av marxismen, er å ta for seg problemer i Norge og internasjonalt, bruke marxismen på dem og vise at den marxistiske metoden gir riktige svar. Dette har jeg ikke gjort i boka.

VI MÅ ANALYSERE DATAREVOLUSJONEN

— Hva slags spørsmål er det marxismen gir de riktige svarene på?

— Ett område partiet har klart å anvende marxismen på, er på spørsmålet krig-fred, utenrikspolitikk. Vi har studert verdenssituasjonen, brukt den marxistiske teorien, og vist at det sannsynligvis kommer krig. Virkeligheten får vise om vi har rett, jeg tror vi har nokså mye rett på dette spørsmålet.

Men det er flere slike svære problemer som kommer, og som vi må kunne analysere. Ta f.eks. datarevolusjonen. Det skjer en veldig skjerpning av motsigelsene mellom produktivkreftenes samfunnsmessige karakter, og anarkiet i produksjons og eiendomsforholdene. F.eks. vil veldig mye arbeid bli unødvendig. Kapitalistisk logikk er da å sette folk på gata. Så lenge du produserer for profitt holder du ikke folk på jobben hvis maskiner kan gjøre arbeidet billigere og bedre.

Skal vi vise at marxismen er bra og nødvendig, må vi bruke marxismen til å analysere denne typen nye problemer som vil berøre alle menneskers liv enten de vil det eller ikke.

— En del av den kritikken du nå reiser mot vårt forhold til marxismen er reist før av folk rundt ml-bevegelsen. «Avskrivningsbyrå», «dere tidde stille om feila i Vietnam», osv. Smaker ikke boka di litt av etterpåklokskap? Hvorfor har vi ikke lytta bedre til kritikk?

— Det er et stort spørsmål.

VANSKELIG Å LÆRE AV BANDITTER

Noen av dem som har beskytt oss for å være avskrivningsbyrå for Kina har f.eks. sjøl vært avskrivningsbyrå for Sovjet. De har sjøl stått for ei feil linje, og det har gjort det mer komplisert å ta i mot kritikken.

Når Høyre under Vietnamkrigen sier at det vil bli terror i Vietnam etter frigjøringa, og dette i den politiske situasjonen fungerer som et forsvar for quislingene i Sør-Vietnam med napp og terror, — så er det vanskelig å vurdere fra en filosofisk synsvinkel det riktige og gærne i kritikken og ta til seg det riktige.

For det andre: Marxismen har stort sett hatt rett når den har blitt kritisert. Hver gang det har vært høykonjunktur har det dukket opp lærde økonomer som har klødd seg på magan og rulla rundt og rundt og vrent seg av latter over de latterlige marxistene som påstår at det vil komme krise. Hver gang en radikal reformist som Allende har hatt framgang så har det vært folk som har sagt: Det er dogmatisme og tull å preike væpna revolusjon. Det har eksistert, og gjør det den dag i dag, et jævlig press for å få oss til å forkaste det korrekte i marxismen.

FINNES INGEN FASIT

Men det viktigste er tendensen til å forvrengte marxismen til et religiøst sett av dogmer, som har vært helt fra Marx tid. Det har hele tiden kommet nye folk til marxismen som er djupt prega av religiøse og dogmatiske verdensbilder, og som ser på marxismen som en erstatning for det religiøse verdensbilde de hadde før. Mange revolusjonære oppfatter ideologi, teori og politikk som at du skal ha et sikkert system som gir svar på alle spørsmål, hvor det finnes en fasit og en katekisme.

Marxismen, sånn den blei utvikla av Marx og Lenin var aldri sånn. Den var en analysemetode, en metode til å gå inn i virkeligheten, studere den og gi svar fra den hele tida. Vi har vært veldig prega av synet på marxismen som et endelig, ferdig og fullstendig system, og vi har forsvart dette dogmatiske synet på marxismen. Dette er hovedgrunnen til at vi har hatt vanskelig for å ta til oss kritikk.

— Boka di kommer samtidig med at ml-bevegelsen diskuterer en del dogmatiske feil i politikken vår. Hva trur du den største faren er nå: At vi hiver det rette i marxismen over bord i iveren med å gjøre opp med dogmatismen, eller at vi tar et lite gulp av et oppgjør med fortida og forblir like sjølgode og dogmatiske i politikken vår framover?

— Jeg veit ikke hva den største faren er. Men det største problemet synes jeg er at det største arbeidet er ugjort. Å utvikle en del kritikk av feila i fortida, er ikke så vanskelig. Det er mye lettere å skrive historie enn å lage historie. Men partiets oppgave er tross alt å lage historie.

SE FOROVER, IKKE BAKOVER

Derfor er jeg skeptisk til en innretning på at vi må ha et diger oppgjør med dogmatismen. Fordi det vil være å vende øya bakover istedenfor forover. Jeg vil heller ha svære debatter om saker som miljøpolitikk: Hvilke mekanismer i kapitalismen fører til miljødeleggelsene? Hvordan kan vi utvikle en taktikk for å kjempe mot dem? Hva kan vi gjøre for å mestre den nye typen teknologi under sosialismen?

Mye folk er opptatt av problemer under sosialismen i Norge, slik som frihet og demokrati. Nesten ingen har sagt at det er et økonomisk problem. Det blir behandla som et spørsmål om lover, om hva partiet tillater. Det er det sjølsagt, men problemet hviler igjen på det økonomiske grunnlaget i samfunnet. F.eks. hvis folk skal ha frihet til å reise til Kanarieøyene, så må Norge eksportere til verdensmarkedet, for det må finnes valuta som folk kan reise til Kanarieøyene for. Dette påvirker igjen hele den norske økonomien. Derfor er ikke friheten til å reise bare et spørsmål om hvilke utreisebestemmelser du har, om juss.

Å utvikle diskusjoner om slike spørsmål, mener jeg er vegen å gå framover, avslutter Tron Øgrim.

Skakar den gamle verda?

Utviklingslanda — eller «den 3. verda» — utgjør omlag 3/4 av alt folket på jorda, men får berre ein tredel av rikdommane hennar. Nå har dei fått nok. Dei krev rettferd. Dei vil snu den kunstige underutviklinga og kome seg ut av fattigdommen. Dei ønskjer ei meir rettvis fordeling av ressursane i verda.

Første steget vil vere å oppheve dei urettvise økonomiske forholda mellom dei og resten av verda. I «77-landsgruppa» har utviklingslanda samla seg. Gjennom ho slåst over 100 land i flokk for felles krav: Ei ny økonomisk verdsordning (NØV).

Arven frå kolonitida er hovudårsaka til fattigdommen i U-landa og dei økonomiske vanskanne dei har. Dei lagar for det meste råvarer, og kjøper ferdige varer frå industrilanda. Dei fleste u-landa er dessutan avhengig av eksport av nokre få råvarer. Det gjev dei ein svært utsett nasjonaløkonomi; eit drastisk prisfall på ein råvare kan

medføre økonomisk ruin og få ein katastrofal verknad. Derfor krev u-landa at det blir oppretta eit råvarefond, slik at råvareprisane kan sikrast. Kravet er eit av fleire, som til saman utgjør framlegget om NØV. M.a. krev dei at industrilanda fjernar tollmurane slik at dei kan sleppe inn på marknaden med varane sine, dei ønskjer full nasjonal råderett over ressursane sine og kontroll med verksemda til dei multinasjonale selskapa, dei vil ha ein rettmessig del av skipsfarten, og dei krev å få del i dei nye teknologisk/vitskaplege nyvinningane. Dei krev meir økonomisk hjelp, og vil ha ettergjeve all gjeld.

Gymnasiastane sin årvisse solidaritetsaksjon for den 3. verda, Operasjon Dagsverk, skal i år gå til jordbruksopplæring for ungdommar på Jamaica. OD og Internasjonal Uke blir haldne i uka 15. – 19. oktober.

I eit vedlegg til Noregs Gymnasiastsambands avis, Elev-70, nr. 3/1979 står nærare opplysningar om prosjektet.

I det same vedlegget, kalla «OD-79», skriv Jens Stoltenberg om Jamaica; fortida, notida og samfunnstilhøva. Her får vi m.a. vite at den sosialdemokratiske statsministeren på øya, Michael Manley, er leiar for «77-landsgruppa» (omtalt ein annan stad på sida) og ivrig forkjempar for NØV. Vi forstår og at Jamaica er eit land som ligg relativt langt framme i den 3. verda når det gjeld sosiale, politiske og økonomiske forhold.

Det som manglar i artiklane om Jamaica, er det trugsmålet Sovjet utgjør mot den nasjonale sjølvrådetretten på reggaeøya. Sovjet har eit godt politisk fotfeste på Jamaica, og prøver både direkte og indirekte — gjennom Kuba — å vinne sterkare innpass i landet sin økonomi. Manley og partiet hans er blant dei som ikkje meiner Sovjet trugar Jamaica. Manley har sjølv vore i Moskva og undertekna fleire avtaler om økonomisk samarbeid med russarane. Dei jamaicanske revolusjonære i organisasjonen Youth Forces for National Liberation (YFNL, omtalt ein annan plass i avisa) ser Sovjet som det største trugsmålet mot Jamaicas sjølvstende idag. Vi vil slutte oss til vurderinga, oppmodar om å vere på vakt andsynes Sovjet. Innblanding frå den kanten fører alltid med seg naud, utbytting, ufred, nykolonialisme og anna ulukke.

Slik det er no, bruker land som India og Meksiko omlag ein tredel av eksportinntekta si til nedbetaling av gjeld.

HARDE SLAG MOT IMPERIALISMEN

Mao Zedong hevda at folka og landa i den 3. verda var hovudkrafta i kampen mot imperialismen idag, og særleg dei to supermaktene. Den samla striden u-landa fører for NØV, syner at den gamle kinesaren skjønna kva han snakka om. Sjølv om krava deira ikkje vil setje ein stoppar for imperialismen si utbytting av den 3. verda, er dei harde slag mot imperialismen.

I «den 2. verda» — industrilanda minus supermaktene — har landa hatt ein ulik framferd i ordskiftet. Nokre land, blant dei Noreg, har har synt ei relativt større vilje til å gå inn på einskilde u-landskrav. Samstundes har dei blankt avvist andre. Dette er eit døme på mellomstillinga til desse landa.

I det siste har krava til u-landa møtt sterkare motstand bnat industrilanda, spesielt supermaktene. I denne stoda må vi slåst for at Noreg forlet «brubyggarrolla» og heller går i spissen for å kome u-landa i møte. Ei hardare line andsynes supermaktene og dei mest steile i-landa er det einaste Noreg kan gjere for å få ordskiftet på glid. I mellomtida bygg u-landa ut einskapa og samarbeidet, m.a. for «kollektiv sjølberging».

3 milliarder krev rettferd

Sjå opp for Sovjet!

Når jamaicarane stakar ut kursen for framtida i til landet sitt, må dei vere på vakt for Sovjet, som lurar bak horisonten. Dei må vere like påpasselege som han her, på Rio Grande, Jamaicas nordkyst.

Hjelp til sjølvstende

Fordi utanrikspolitikken til Folkerepublikken Kina baserer seg på den proletariske internasjonalsmen, er hjelpa til andre u-land høgt prioritert i Kina. Landet er sjølv eit fattig utviklingsland, og strever med å byggje opp sin eigen økonomi. Likevel gjev Kina av det vesle dei har. I tråd med teorien om dei tre verdener, stor dei folka og nasjonane i den 3. verda som slåst for sjølvstende og frigjerung. Dei stor både frigjerungs-rørsler, som t.d. i Palestina og Zimbabwe, og sjølvstendige statar. Sjølv skryt ikkje kinesarane av hjelpa si, derfor kan det vere vanskeleg å få full oversikt over ho. Vi må derfor gå til mottakarane for å få vite kva, og kor mykje Kina har gjeve dei.

Dette tykkjer eg ikkje er så viktig. Hovudsaka er årsaka til hjelpa, politikken og prinsippa bak ho. Politikken er klår: Kinā ønskjer ikkje å bli ein sjåvinstisk stormakt. Ho vil at sjølvstendet til landa i den 3. verda skal styrkast, og at

dei sameines mot supermaktene.

Når det gjeld stonad til og handel med sjølvstendige u-land, følgjer Kina åtte prinsipp (kjelde: «China's foreign policy» av Victor Levant, San Francisco 1977):

1. Likskap og felles nytte i handel,
2. Ingen band hefta til,
3. Ingen renter på lån, og friviljug tilbakebetaling,
4. Ingen avhengige forhold; all hjelp må styrke den uavhengige karakteren av mottakarlandet sin økonomi,
5. Ingen lange «svangerskapsperiodar»; alle investeringar må vere i korte terminar og gje raske resultat,
6. Ikkje noko «annasortering», alle varer må vere av høgste kvalitet,
7. Ikkje noko må vere løynd; mottakarlanda blir lærte opp ikkje berre til å reparere, men og til å lage tinga sjølv,
8. Ingen særrettar for kinesiske teknikarar som blir sende utanlands.

DAGSVERK

Noreg i ei mellomstilling

Noreg er blant dei industrilanda som gjev mest u-hjelp, rekna i prosent av bruttonasjonalproduktet. Likevel har ikkje landet vårt «reine hender» i forholdet til de økonomiske krava den 3. verda stiller.

Den beste hjelpa vi kunne ha gjeve u-landa, hadde vore å sleppe dei inn på den norske marknaden med varene sine, først og framst frå tekstil- og trikotasjeindustrien deira. Slik kunne dei ha utvikla sin eigen økonomi. No har Noreg så stramme importgrenser at sjølv Verdsbanken rynkar bryna.

På UNCTAD V-konferansen i Manila i mai-juni (omtalt i Røde Garde nr. 5/6 og 7 i år) om dei økonomiske forholda mellom i-landa og u-landa, synte Noreg seg frå same sida. U-landa kom med framlegg

om reglar for den internasjonale skipsfarten, m.a. at ein fast andel av lastene skulle reserverast for u-landa sine skip. Noreg slost innbitt mot desse framlegga.

I begge desse sakene har Noreg stude rakt imot den 3. verda. Dei norske kapitalistane føler seg truga, dei tykkjer u-landa byrjer bli for kravstore. Så dei freistar kløyve arbeidsfolk i Noreg frå folka i den 3. verda: Dei seier at om vi gjev etter for krava, vil norsk teko-industri gå dukken og skipsfarten same vegen. Med andre ord, auka arbeidsløysje i Noreg. Har dei rett? Eller er det slik at krava til u-landa undergrev det imperialistiske verdssystemet, noko som og norske arbeidsfolk er tente med?

Dette spørsmålet må vi få eit grundig ordskifte på.

Ikkje vårt bord!

Jau, slik avviser Sovjet krava frå den 3. verda om ei ny økonomisk verdsordning (NØV). Saman med nikkedokkene sine i austblokken er Sovjet blant dei argaste motstandarane. Dei hevdar at dei ikkje ber noko ansvar for u-landas økonomiske problem.

— Problema skuldast politikken til kolonilanda i går og «dei kapitalistiske landa» i dag, heiter det frå Moskva. Derfor vil dei heller ikkje gjere noko med dei. Vi vil for vår eigen del spørje: Er ikkje Sovjet blant dei største utbytтарыne av den 3. verda i dag? Har ikkje Sovjet-leiarane direkte skulda for nauden i Kampuchea og Eritrea, og er dei ikkje ansvarlege for ufreden i Afghanistan?

Det vesle Sovjet gjev av «u-hjelp», er midlar til kynisk utbytting og skadeleg undergraving av u-landa. I Røde Garde nr. 3/70 synte vi korleis Egypt, Sudan og Somalia hadde fått lide av Sovjet «u-hjelp». Først hadde Sovjet freista få innpass i det økonomiske livet

i landa. Samstundes pressa dei landa til «friviljug ran», dvs. avtaler som innebar billigsal av råvarer til Sovjet, og kjøp av annanrangs materiell til blodprisar frå Sovjet. Då landa ana trugsmålet og freista bakke ut, slo Sovjet til med kuppforsøk og væpna åtak. Sovjet-leiarane ønskjer innverknad og makt over u-landa, så dei kan «skvise» råvarer og rikdommar ut av dei. Dei vil og ha militære posisjonar for å førebu 3. verdskrigen. U-land som har havna i Sovjets klør, som t.d. Kuba og Etiopia, er prov på dei måla tsarane har i den 3. verda.

— Men kva svarar då russarane når u-landa krev rettvisje endringar? Jau, at «forutsetnaden for økonomisk vekst i og hjelp til u-landa er internasjonal avspenning og utvida handel mellom aust og vest — og derfor må desse utanrikspolitiske omsyna få prioritet!» (Sovjets utanrikshandelsminister Patolitsjev i Nairobi, 19/6—76).

— Klår melding om å halde kjøft og stille seg sist i køen!

Splitt og hersk! Det er ein av dei metodane Sovjet nyttar for å få fotteste i 3. verda-land.

Full fres hos Eritreaaksjonen

Eritrea-aksjonens nye merke som koster 1 krone. Bestill det og selg det på skolen!

Mette Pedersen i Eritrea-aksjonen -79 sier til Røde Garde at de siste hendingene i Eritrea bør inspirere oss i Norge til å få fart på støttearbeidet. Om ikke lenge kommer vi med en løpeseddel som presenterer prosjektet vårt, et tre-meters studieopplegg og medlemskort i Eritreaaksjonen-79.

— Skal folk vente med å gjøe noe da?

— Nei, for all del! På Gerhard Schønning i Trondheim hang det svær

plakat om aksjonen allerede første skoleuka. Alle kan lage oppslag/veggaviser eller en liten løpeseddel lokalt. Bruk utklipp fra aviser (f.eks. Aftenposten 14. august og 14. september). Her i Oslo skal vi samles en kveld og male transparent. Så skal vi ha aksjon på Egertorget på lørdag og samle inn penger.

På gymnasene kan man samle inn i et friminutt eller sette opp lister der folk tegner seg for faste bidrag.

— Planer videre?

— Jada, vi planlegger distriktskonferanser, og kan-

skje flere turneer sånn som vi hadde foran avstemninga om Operasjon Dagsverk i vinter. Høydepunktet i høst blir sjølsagt aksjonsuka 12.—19. nov. Men nå må folk først komme i gang lokalt på sin skole, sier Mette utålmodig og venter på stappfull postboks og nye beløp på kontoen hver uke. ... og adressen er: Eritreaaksjonen -79 Postboks 7141, Homansbyen, Oslo 2

... og hit skal du sende penga: Eritreaaksjonen, Postgiro-konto: 2 24 41 33

Framgang i Eritrea

Det siste året har Etiopia tatt tilbake nesten alle byer og større landsbyer frigjøringsbevegelsen hadde kontroll over. Ca. halvparten av Eritreas befolkning på 4 millioner er flyktninger. Er det bare rester av motstanden igjen? Kan Sovjet og Etiopia utslette eritreerne med et par bombetokter med MIG 21 og MIG 23?

Vi ringer til EPLF's kontor i Roma for å høre hvordan det står til. Om de kan bekrefte meldinger vi har hørt på radio de siste dagene om at det har vært angrep på hovedveien mellom Asmara og Massawa.

KAMPER VED ASMARA?

— Vi kan ennå ikke bekrefte meldingene, sier EPLF over telefonen. Men her i Italia har også radioen meldt om kamper 40 km fra Asmara (hovedstaden som Etiopia holder).

I juli satte Etiopia inn sin

femte offensiv mot oss. De sa de skulle gi oss en siste lørepengje. De mobiliserte hele sin kampstyrke og satte inn 50 000 mann bare mot Sahel-provinsen. Blant disse var toptrente offiserer og sjokkbrigader. Men situasjonen har forandra seg i løpet av offensiven. Vi har gitt dem nederlag, bl.a. drept to oberster og tilintetgjort noen av styrkene deres. De greide ikke å ta Nacfa sjøl etter gjentatte forsøk. Og vi kontrollerer fremdeles Karora. (Begge mellomstore byer — de 2 eneste på frigjøringsbevegelsens hender.)

— Har motstanden i hæren økt?

— Ja, denne siste offensiven har slått alvorlig tilbake i hæren. T.o.m. før offensiven begynte, var det opposisjon, og noen hundre blei henretta fordi de nektet å slåss mot eritreerne. Dette kan gi forandring i Etiopia. Dergens eneste styrke er den militære.

ETIOPIA I KRISE

— Hva med Sovjet og Cubas «engasjement» i offensiven?

— Cuba har ingen styrker direkte i krig nå. Sovjets deltakelse var begrensa denne gangen for terren-

get der de sloss er ikke egna for tanks.

Etiopia er inne i en voksende økonomisk og militær krise. Opposisjonen i Etiopia vokser, for militærregimet greier ikke å oppnå militær seier. Udugeligheten tvinger dem til å be om mer hjelp fra utlandet, det er den eneste måten Mengistu kan fortsette på.

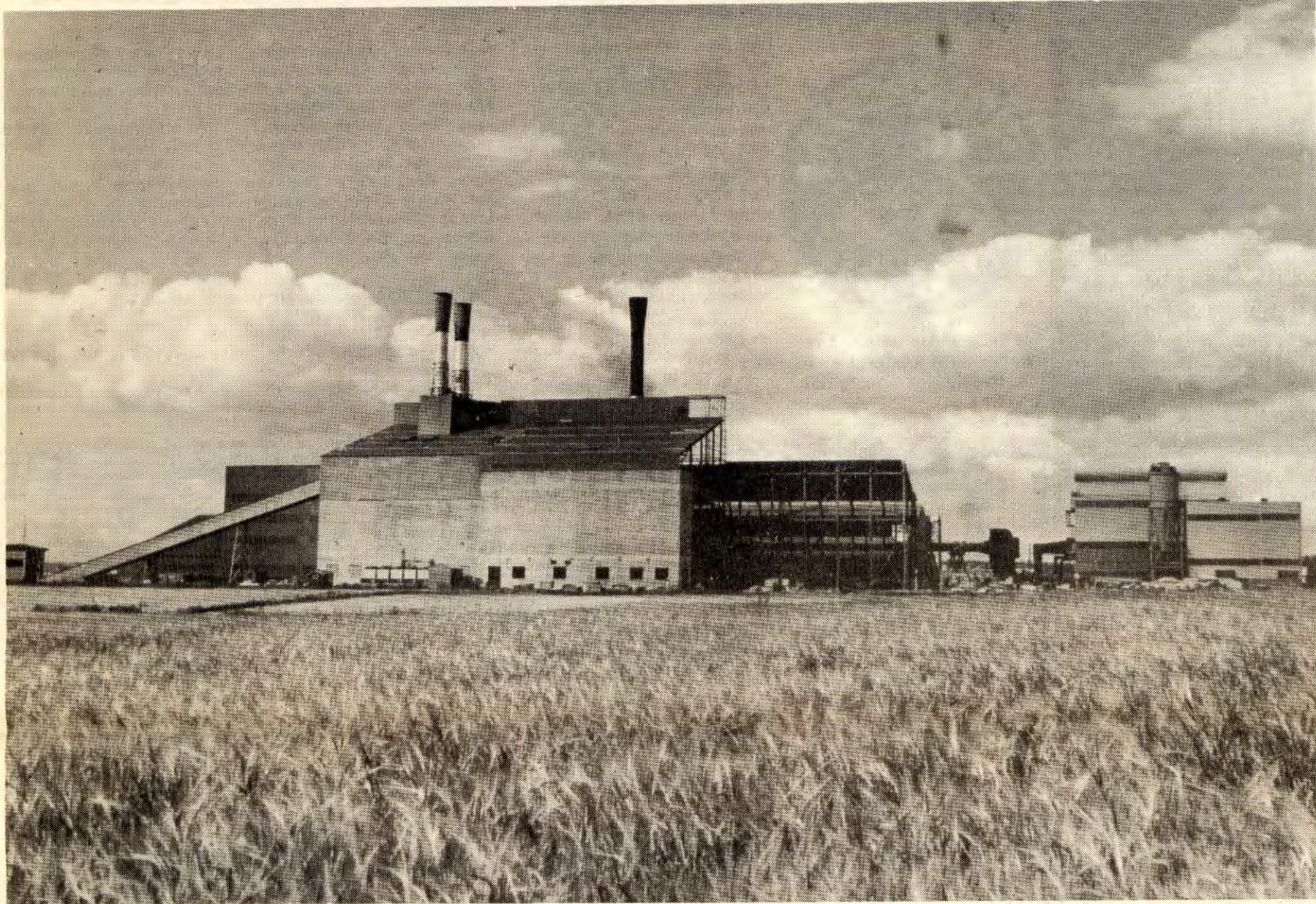
ELF HARFRIGJORT SMÅBYER

ELF-kontoret i Stockholm hadde heller ikke hørt de siste nyhetene fra Eritrea. Men i et intervju i Klassekampen fortalte Twelde fra ELF at de nylig har frigjort noen byer i sørvest og på høysletta. I Dankalia var det en trefning i forrige måned der ELF drepte 120 etiopiske soldater og tok 70 til fange. «Vi kapret også et skip som seilte mellom Assab og Jemen. Vi losset av varene og satte skipet i brann,» sier Twelde som også kan opplyse at den nye regjeringa i Iran har uttrykt støtte for eritreernes sak og latt ELF åpne kontor.

Begge de to frigjøringsbevegelsene understreker at de trenger all den hjelpa de kan få!

Eritreiske frigjøringsstyrker hakker løs på fienden, både ved Asmara og Dankalia, meldes det fra Eritrea. Her er det imidlertid jorda som får seg en omgang med hakka.

HER BLIR $\frac{1}{3}$ ALTA-VERK SLØS

veksleren varmer opp? Jo, da – lufta.

Kanskje Skjeberg har varmere klima enn resten av Østfold? Noe for Tjæreborg.

KAN SELGE DAMP TIL BORREGÅRD

Bedriften arbeider selv med planer om å gjenvinne energien fra de to nyeste ovnene. Det er 2 muligheter:

Selge damp direkte til Borregård. Borregård bruker store mengder damp til treforedling. I dag lager de selv damp ved hjelp av oljefyring. Om smelteverket leverte damp fra de 2 nye ovnene ville det spare mellom 35 og 40 000 tonn olje årlig. Det er et teknisk/økonomisk spørsmål om det blir gjort. Utstyret må tåle damp på 800 grader hvis prosjektet skal bli lønnsomt. Anlegget er anslått til å koste noe rundt 40–50 millioner.

KAN PRODUSERE ELEKTRISK KRAFT

Den andre muligheten er å bruke dampen til å produsere elektrisk kraft. Det er teknisk lett, men lite effektivt. Ved slik produksjon klarer man bare å utnytte 25% av energien. Resten går tapt.

De 2 gamle ovnene drives på dispensasjon fra statens forurensningstilsyn og det er ingen planer om noen energigjenvinning.

STATEN VELSIGNER SLØSINGA

Bedriften har for tiden ingen planer om å utnytte kjølevannet. Bedriften gjenvinner bare energi dersom det er penger å tjene. Bedriften har ikke fått noe påbud om energigjenvinning fra staten som har gitt konsesjon til kraftleveringen. Hafslund har ikke vurdert å søke støtte eller såkalt energisparelån fra staten.

EIER SJØL KRAFTVERKENE

Smelteverket er en del av Hafslund A/S som også eier flere kraftverk langs nedre Glomma. Smelteverket får altså kraft fra egne

- Ett enkelt smelteverk fyrer for kråka med varmeenergi tilsvarende $\frac{1}{3}$ av krafta Alta-utbyggingen vil gi.
- Denne energien – 300 000 000 kilowattimer – kan gjenvinnes.
- Staten som gir konsesjon til kraftforbruket, har ikke kommet med påbud om energigjenvinning.
- Annen kraftkrevende industri har samme muligheter til å gjenvinne kraft.

Hvor skal vi ta kraft fra hvis vi ikke skal bygge atomkraftverk, varme-

kraftverk eller bygge ut mange flere vassdrag? Energisparing i den kraftkrevende industrien er ett

av svarene Rød Valgallianse har gitt. Monner det noe? For å finne ut av dette besøkte Røde Garde Hafslund Smelteverk som ligger i Skjeberg kommune utenfor Sarpsborg.

Hafslund produserer ferrosilisium som er et helt nødvendig hjelpestoff til stålindustrien. Uten ferrosilisium ville stålproduksjonen gå i stå. Produktet er nesten like viktig som olje, i følge verksdirektør Gørrissen. Norge er dominerende på verdensmarkedet med 10–12% av verdensproduksjonen.

LIKE MVE SOM 77 000 BOLIGER

Hafslund er ikke blant de store bedriftene i den kraftkrevende industrien, men bruker allikevel 287 000 000 kilowattimer i året (78), eller ca. 0,4% av den elektriske kraften i Norge. Like mye elektrisk kraft som 77 000 mennesker bruker til bolig. I tillegg bruker bedriften mange tusen tonn kull og koks.

VARMER OPP LUFTA

I 4 smelteovner blir kvarts og jernoksyd smeltet. Ferrosilisiumet blir tappet ved ca. 1700 grader. Produksjonen gir store mengder damp og avgasser. I de gamle ovnene går dette

rett opp gjennom pipa. På den nyeste ovnen har bedriften blitt pålagt å rense utslippene. Renseanlegget bedriften har bygget, tåler ikke stor varme. Derfor har de måttet bygge en røykkjøler. Den ser ut som en kjempemessig radiator, som står ute i det fri og varmer opp lufta.

Smelteovnene må kjøles. Til det brukes et kjølevannsystem. Bare den nyeste ovnen varmer opp noe i nærheten av 700 kubikkmeter vann til mellom 40 og 50 grader. For at kjølevannet skal kunne brukes flere ganger blir vannet kjølt ned igjen gjennom en varmeveksler. Og hva varme-

«Stopp boligbygginga»

Østfold Kraftforsyning heter et fylkeskommunalt selskap som skal sørge for at kraftforsyningen er tilstrekkelig til fylket. Egil Arntsen forteller at fylket snart vil få mangel på kraft og at det er lite muligheter til å bygge ut flere kraftverk i Østfold. Bare en del småkraftverk er prosjektert. Resten av forbruksøk-

ningen må dekkes av statskraft (f.eks. Alta-kraft).

– Hva har fylket gjort for å spare kraft?

– Fylkestinget har anbefalt opprettet en stilling som energiøkonomiseringskonsulent. Ellers avventer vi og vil lojalt følge opp kampanjene fra sentralt hold.

– Hva mener du kan gøres for å spare energi?

– Stopp all boligbygging. Her er det forbruksøkningen er størst. Folk bor på større og større boligflate, og det koster å varme opp hver kvadratmeter.

– Har dere myndighet til å gripe inn overfor energisløsing i industrien?

– Nei, det har vi ikke. Det er de sentrale myndighetene som gir kraftkonsesjon til industrien.

Men ellers vil jeg si at in-

dustrien er pukka nødt til å økonomisere pga. prisen. Av egeninteresse er mye av industrien nødt til å spare. Treindustrien f.eks. slipper ikke ut vann før det holder badevannstemperatur. Jeg vil ikke si det ikke er muligheter for energisparing i industrien, men en holder meget god selvkustus, med unntak av enkelte iøyenfallende tilfeller.

KLUBBFORMANN ALF THEODORSEN:

Arbeidsplassene er viktigst

Er klubben opptatt av energigjenvinning? Vi spør klubbformann Alf Theodorsen som er blid og fornøyd dagen etter valget fordi Arbeiderpartiet har gått fram i Skjeberg kommune.

– Jo, klubben er veldig opptatt av mulighetene til å levere damp eller gjenvinne elektrisk kraft fra ovn 5. Damplevering fra ovn 5 og 2 til Borregård hadde spart 35–40 000 tonn olje. Det betyr reinere luft. Når vi tenker på miljøproblemene mener vi det ville betydd litt. Dette spør vi stadig om og følger nøye med i.

Ikke som sopp etter regn

I 30-åra laget kommunistene i Tyskland en sang som het «Rote Gass-Lied» — Røde gass-sang. Den handla om en ulykke ved et gassverk der noen arbeidere var blitt drept. Det var den gangen en stor miljøulykke.

I dag har livet i havet i Mexicogolfen fått varige skadevirkninger og Texas strender blitt svarte av olje etter utblåsningen. I Japan vokser det opp forkrøpla mennesker med hjerne så liten som en appelsin pga. kvikksølvforgiftning i havet. I Pennsylvania i USA holdt store områder på å bli evakuert for alltid da ulykken ved atomkraftverket i Harrisburg skjedde.

BÅDE HIMMEL OG HELVETE?

Teknologien har utvikla seg slik at den gir menneskene enorme muligheter. En datamaskin som ser ut som en liten plastbit på noen cm. kan styre produksjonen og erstatte arbeiderne på en hel fabrikk. Men når menneskene mister kontrollen over teknologien, er skadevirkningene desto mer enorme. Ikke bare for de som lever når ulykken skjer, men også for generasjonene etter dem.

I første omgang kan det synes som om det er den teknologiske utviklinga som har ført til miljøkatastrofene. Men hvis vi sier at miljøproblemene er en følge av teknologien eller av naturen, er det bare rett i en viss grad. Det er akkurat som å si at når en blir skutt, er det en følge av revolveren. Men at en blir skutt har jo en dypereliggende grunn. For det første bruken av revolvern, hvorfor ble den rettet mot han? Og for det andre at det blir produsert revolvere. Revolver er et drapsvåpen. Det har ikke noen hensikt å produsere revolvere hvis det ikke er for at folk skal drepe hverandre. Det er en samfunnsmessig årsak som står foran revolvern.

IKKE SOM SOPP ETTER REGN

Hvorfor blir det satsa på atomkraftverk i USA? Pga. av utbyttinga av den 3. verden har USA blitt forsynt med olje til kunstig lave oljepriser. De har basert hele sitt enorme samfunn på billige leveranser av olje. Så begynner den 3. verden å reise seg, krever høyere priser på oljen og legger restriksjoner på salget. Dette fører til panikk i USA, nær sammenbrudd i energiforsyningen, og hals over hodet satsing på atomkraftverk.

Atomkraftverk er farlig nå, uansett hvilket land de finnes i. Men at USA bygger atomkraftverk er en politisk beslutning. Det er ikke sånn at de gror opp som sopp etter regn. Det er ikke små muttere som har fått barn med små skruer og som har avla atomkraftverk. Det er Kennedy, Johnson, Nixon og Carter som har laga dem. Det er en politisk beslutning og en følge av politiske forhold i verden.

Noen miljøproblemer synes mer knytta til objektive

faktorer på jorda, feks. er en del viktige energikilder begrensa. Innen noen tiår vil kanskje olje- og gassressursene være tømt. Er dette miljøproblemer som sosialismen kan løse, eller er det problemer som menneskene må slite med uavhengig av samfunnssystemer?

Jordatmosfæren er begrensa. Følgelig er det også begrensa hva vi kan slippe ut i den før det får katastrofale følger for livet på jorda. Det første logiske svaret på dette problemet må jo være en sentral planlegging og kontroll av alle utslipp på jorda.

KAPITALISME BETYR SLØSING

Så lenge det er kapitalisme er dette uløselig. Kapitalistene produserer for seg sjøl, i konkurranse med andre kapitalister for å få størst mulig profitt. For å få høy profitt må kapitalisten økonomisere og presse ned prisene på ting han betaler for: arbeidskraft, råmaterialer, distribusjonen. Men nettopp fordi han er

ute etter profitt, har han ingen interesse av å økonomisere med saker han får gratis, som luft, vann, jorda. Tvert i mot, å økonomisere med det når det koster penger, står i motstrid til hans mål: å produsere en vare som gir størst mulig profitt. Et nytt ledd i produksjonen for å økonomisere med ressursene, vil fordyre varen og vil skvise denne kapitalisten ut av konkurransen.

Kapitalismen kan til en viss grad regulere dette med lover som tvinger alle kapitalistene til å gjøre det samme, f.eks. til å filtrere en del utslipp. Da blir prisene pressa opp i all industri av denne typen.

Men grunnleggende kan ikke kapitalismen avskaffe den typen problemer uten å avskaffe privateiendommen og vareproduksjonen som har profitten som mål og grunnlag, — og det betyr å avskaffe selve kapitalismen.

BORT

verk og vil ikke opplyse de betaler for kraft. Men det er på linje med det den kraftkrevende strien ellers betaler.

978 gikk Hafslund med millioner i overskudd og ut 9.9 millioner i akbytte.

erksdirektøren regner med at smelteverket større muligheter til å vinne energi enn annen krevende industri, at bedriften har flere alternativer til å utnytte fordi bedriften ligger i industriområde.

KAN GJENVINNE 10 MILLIONER KWT

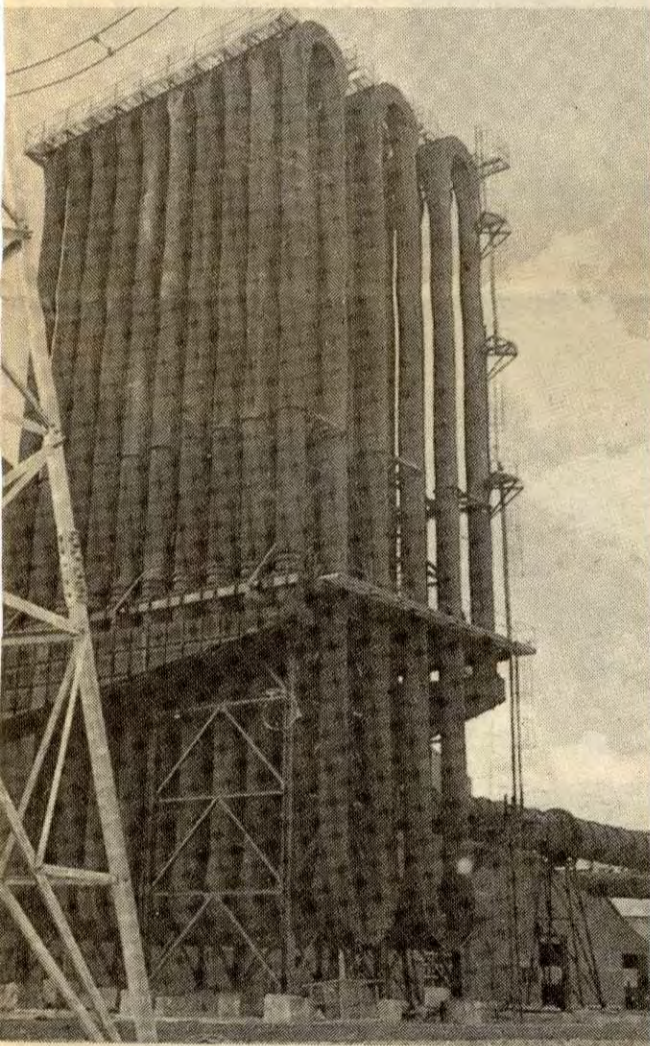
riften kan beregnet at armedampnen fra ovnen det gjenvinnes noe i meten av den energigden som brukes i trisk kraft. Om også

kjølevannet ble brukt ville dette komme opp i over 300 000 000 kilowattimer.

Til sammenligning er Altavassdraget beregnet å gi 830 000 000 kilowattimer ferdig utbygget. Hafslund kan altså spare inn 1/3 av Altakraftverk alene. Og hvis det er riktig at Hafslund ikke sløser mer enn annen kraftindustri, så kan vi spare inn det samme 99 ganger til.

KRAFTKRISA

Dette skulle gi en pekepinn om hva kraftkrise i Norge består i. Industrien risikerer å ikke få kraft riktig så billig som den er vant til. Og et slikt offer vil ingen bedrift gi for å verne noen av de siste vassdragene våre. Og på hvilken side står staten? Den eier mesteparten av industrien.

Denne røykkjøleren, 36 meter høy, fungerer som en omvendt radiator og varmer opp lufta for kråkene i Kjekberg.

i har ingen sympati såkalte 0-vekster. Noe må vi leve for ikke vi kan klare vekst.

bedsplasser er viktig energisparing?

, noe må vi leve av andet. Smelteverksien forbruker en del Men den har naturliløler i Norge i tillegg kraftpriser. Det gir konkurransevne. attraktive arbeidsi et distrikt med en-industri (trefored-arbeidsløshet.

du er ikke noe formid Alta-demonstr?

— Nei, det er jeg ikke. Kampen blir ikke ført av dem på hjemstedet. Det er noen som setter dem opp.

Nå må selvfølgelig kraften brukes fornuftig. Men hvem er det som vil spare? Jeg kjenner naturvernaktivister som legger varmekabler på badet. Det har ikke jeg. Det må da være viktigere å spare hjemme enn i industrien? Har du et syn må du stå for det også. Det er fornuftig å bruke kraften til arbeidsplasser vi synes er attraktive. Før var kanskje ikke smelteverksindustrien så attraktiv. Men det har skjedd mye som har forandret den til det bedre.

Carl I. Hagen bør holde seg langt unna Tøyen . . .

«Vi mobber'n ihjæl!»

Ivo, Cato, Tore, Roy, Jan-Erik, Vidar, Tulla og Elsa.

— Kisen må værre sykopat!

— Hagen får det glatte lag, og det er ikke særlig rom for diskusjon om standpunktene hans. Så idiotiske forslag er ikke verdt å diskutere en gang . . .

— Men hva hadde dere gjort på fritida hvis klubben blei lagt ned?

— Henge på gatehjørnet. Mange hadde vel blitt vrak av sniffing og hasj og sånn — ja, hva skulle vi ellers ta oss tel?

— Speider'n . . . ?

— Er'u morsom? Nei, legg av'a kamerat.

Til politikere som ønsker å legge av seg frasene og tåkepratet kan vi anbefale en tur på Tøyenklubben — klubbmedlemmene er sikkert mer enn villige til å lede et kurs i kunsten å si hva en medner i få, knappe og lettfattelige vendinger.

— Er alt som det burde være her på klubben?

— Ja, stort sett. Vi veit ikke om noen ting som kunne vært spesielt mye bedre.

— Hva gjør dere her?

— Vi har grupper, da. Discogruppe, villmarksgruppe, film/fotogruppe, motorgruppe, håndballgruppe . . .

— . . . og jentegruppe.

— Kvinnesak, altså!

— Er'u gær'n. Nei, det blir mer sånn strikking og preiking. Til helga skal vi forresten på hyttetur sammen med motorgruppa . . .

— Har dere nok å si på klubben?

— Ja, det er jo vi som bestemmer her! Hver gruppe velger en representant til klubbrådet og der har vi reint flertall.

Og såne steder vil Carl I. Hagen legge ned. Det er vanskelig å tru tilstandene kan være så idylliske på en kommunal fritidsklubb, men hvem skal en høre på om ikke på dem som tilbringer fritida her fire ganger i uka?

Men så er det byens kuleste klubb og da . . . Kanskje vil et besøk på en annen fritidsklubb gi et annet inntrykk?

— Han skal mobbes!

— Såne folk må holde kjeften på seg!

Skurken som blir omtalt i disse smigrende ordelaga er sosse-klumpen Carl I. Hagen. Som Fremskrittspartiets formann er han en av valgets «seierherrer». I Oslo får han med seg tre disipler inn i bystyret og fantaserer for tida om ei framtid som varaordfører eller kommunalråd (for øvrig en stilling Carl Ivar ved forrige korsvei foreslo nedlagt!)

Disse skrullinga er blitt tatt altfor lite alvorlig. Hva står de egentlig for? En ting er sikkert — de skal ikke beskyldes for å forkle standpunktene sine.

— «Slutt og prioriter fremmedarbeiderne — vi opplever i dag en omvendt diskriminering».

— «Politiet må få lov å bruke nødvendig makt — heller såkalt politivold enn pøbel på frifot».

— «Slutt å ta på ungdommen med silkehansker».

— «Samfunnet syr puter under armene på ungdommen — legg ned alle fritidsklubber».

En viss grobunn for såne standpunkter finnes tydeligvis blant velgerne, men på Tøyen fritidsklubb er det knapt noe grunnlag for et lokallag av Bakstreberpartiet . . .

Klubblederne støtter medlemmene:

«En vannvittig uttalelse»

— Det er jo en vannvittig uttalelse. Hva slags grunnlag har han for å mene noe slikt?

Sånn er den umiddelbare reaksjonen hos klubblederne når vi forelegger dem Carl I. Hagens framtidsplaner for ungdomskubbene. Overraskende nok er Hagens standpunkter ukjent for flere av dem.

— Han mener visst noe sånt

som at klubbene er reine utklekkingsanstalter for framtidige kriminelle, sier Randi som har vært ansatt lengst på Tøyen. — Men mannen kan jo umulig vite hva en ungdomsklubber.

— Er det behov for ungdomskubbene?

— Bare se på frammetet her. Vi har ofte rundt 200 ungdommer innafør dørene. Hvor ville

de vært hen om ikke de var hos oss?

— Så klubbene er mer et oppholdssted for å forhindre ungdomskriminalitet enn steder som tar sikte på å utvikle positive fritidsaktiviteter?

— En må vel si at klubbene fyller begge de funksjonene. Alle gruppene som er i aktivitet her er udelt positive. Her drives alt fra disco- og idrettsgruppe til ei radioamatørgruppe.

— Dessuten er det viktig å poengtere at medlemmene påvirker og stimulerer hverandre. Her treffer ungdommen nye venner med nye interesser — den voldsomt ekspanderende radioamatørgruppa vår er et eksempel på det.

— Denne Hagen-tenkinga er jo reine «den - sterkeste - overlever»-filosofien. Vi veit alle hvem det er som rår grunnen på gatehjørnet. Det sier seg jo sjøl at alle aktivitetstilbudene på klubben skaper utviklingsmuligheter for langt større grupper av ungdommen.

— Hvordan er forholda for klubbdriften reint økonomisk? Klubblederne rister på hodet:

Mette,

— Det er en trist utvikling vi nå er vitne til. Alt går ut på å spare penger, og sosialbudsjettet ser ut til å være spesielt utsatt. En forsøksmodell er på trappene i ungdomskubbene akkurat nå. I korthet går den ut på å skjære ned antallet ansatte. Kommunen mener at for mange deltidsansatte i dag har «ikke-spesifiserte» oppgaver.

— Har de økonomiske nedskjæringene gitt seg konkrete uttrykk her i klubben?

— Ikke i særlig grad ennå, selv om vi gjerne skulle hatt litt mer å rutte med. Alt utstyret her er for eksempel temmelig nedslitt, og vi har ikke råd til å reparere.

— Klubbkassa vår er på det nærmeste tom allerede — og det er 3 måneder igjen av inne-

Helge,

værende budsjetperiode. Jeg så forresten akkurat en lapp inne på styrerommet: «Kassa har lånt 50 kr. av Berit» . . .

— Medlemmene påsto at de sjøl bestemmer her — er det virkelig så demokratisk?

— Ja, og det bør det vel være? Vi er fullt inneforstått med at de fleste andre klubbene ikke har samme ordningene, men vi synes det fungerer fint hos oss. Medlemmenes bestemmelsesrett er stort sett bare begrensa av de økonomiske midlene vi rår over.

— Og hva mener klubblederne — tar klubbrådet fornuftige avgjørelser?

Helt overbevisende er ikke svaret som kommer litt nølende:

— Stort sett . . . ja.

Ny brak-suksess for TRAMTEATRET

— storm billettluken

TRAMTEATRET er på farten igjen med ny revy og singelplate. Plata er henta fra revyen «Back to the 80's — eller hvordan jeg lærte å like min framtid».

«Stem på meg» er tittelen på singelen som kom ut midt under valgkampen. Temaet er borgerlige løftepolitikkere, og satiren er nok en gang TRAMTEATRETS våpen. — Og musikken, selvfølgelig. Arne Garvang står for vokalen — og nå begynner du jo virkelig å bli rockesanger, Arne! Korringa er typisk 60-talls. Refrenget lyder som en norsk utgave av «Mamas and Papas» — riktig trivelig med andre ord.

Vi har overvært en førpremiere av «Back to the 80's». Vi garanterer en «uforglemmelig aften» med TRAMTEATRET. Musikalsk kollasj og sketsjmakeri på det ypperste. Spilleplanen er foreløpig ikke helt klar, men i Oslo blir det forestillinger rundt 1. desember. Du er passe kørka om du ikke rydder plass til en kveld med teatergruppa som konkurrerer med dagsavisene i aktualitet.

Randi.

Stor miljødiskusjon i Rød Ungdom

Valgkampen har vist at til tross for høyrevind finnes det også en klar progressiv strømning blant ungdommen. Vi har gjort viktige erfaringer på hvordan vi skal vinne oppslutning, sier Grethe Knudsen når vi spør henne om en kommentar til valget.

— Hva skal nå Rød Ungdom ta fatt på?

— I høst skal vi drive fram et mer organisert støttearbeid for Eritrea på skolene, og gi et skikkelig bidrag til de to frigjøringsbevegelsene. De trenger fortsatt desperat til hjelp og får liten internasjonal støtte.

DEBATT OM MILJØSPØRSMÅL

For det andre må vi merke oss bedre i den politiske debatten. Vi må ta initiativer f.eks. i debatten om narkotikaspørsmålet, den nye kulturbevegelsen.

Vi starter en stor diskusjons og skoleringskampanje om natur og miljøvern i Rød Ungdom nå i høst. Om en mnd. kommer studiemateriale som tar opp miljødelegelsene som den viktigste truselen mot mennesket eller luksusproblemer for oss i vesten? Alta — hva nå? Kraftkrise og alternative energikilder. De andre ungdomsorganisasjonenes standpunkter m.m. Unge Venstre har f.eks. mange bra standpunkter i miljøspørsmål, men de viser ikke noen vei ut av uføret så lenge de går mot sosialismen.

Denne kampanja skal sjøl-sagt også gi aktive resultater i støttearbeidet til Alta og at vi engasjerer oss mer i lokale naturvernsaker.

OPP MED RG-SALGET!

— Men miljøspørsmål skal vel ikke være det eneste?

— Nei. Salget av Røde Garde skal være hovedstolpen i å markere oss lokalt. Det er en ypperlig måte å knytte nye kontakter på skolene å møte opp jevnlig med Røde Garde i skolegården. Målsettinga vår er å øke salget med 25 prosent.

Vi må også bli mye raske på labben med aksjoner. Tenk om vi hadde druknet landet med anti-nazistiske plakater 2 dager etter 1. mai.

DISKUSJON OM NORGE OG SOSIALISMEN

— Men det er store problemer for sosialismen i verden i dag. Det har vel satt sitt preg på Rød Ungdom?

— Jada, klart nok. Når det

albanske partiet blir revisjonistisk, Vietnam okkuperer nabolandet og Kina gjør store endringer i den politiske kursen, raser liksom grunnen under føttene på mange.

Vi må møte denne utfordringen og setter i vinter i gang en debatt innad i Rød Ungdom om sosialismen, partiets rolle, det direkte demokratiet, de økonomiske lovene. Kort sagt viktige spørsmål ved sosialismen i Norge.

— Men er det noe liv og spirit igjen i Rød Ungdom?

— Vist er det liv hos oss! I valgkampen har Rød Ungdom gått i spissen for flotte aksjoner i de største byene, f.eks. oljeutblåsinga på torget i Tromsø. Bygg Rød Ungdom i Oslo har hatt en del bra fester med liv og moro. I valgkampen satte de seg grundig inn i boligspørsmåla i Oslo. Så bygde de daghjem på Universitetsplassen og siste lørdag kledde de seg ut som «Dobbelt Kurt» fra Tramteatrets forestilling, og holdt apeller midt på Karl

Johan. De samla 100 folk til konfrontasjon med glans. Sånn skal det gjøres!

UT PÅ SKOLENE!

— Er Rød Ungdom et tilbud til alle de ungdommene som stemte RV?

— Ja, så aboslutt. Vi er et tilbud til alle som vil forandre samfunnet. Du kommer ikke til et glitrende, problemfritt lag om du blir med. Men det har også en god side. Du kan trygt kaste deg ut i de diskusjonene vi nå skal starte om miljøproblemene og sosialismen, vi stiller mer likt.

Vil du organisere Eritreaarbeid på skolen din, starte miljøarbeid eller forbedre kantina? Det er det Rød Ungdom er til for.

Jeg vil oppfordre så sterkt jeg kan Rød Ungdom-lagene og AKP(m-l) til å gå tilbake til de skolene vi var i valgkampen og tilby studiesirkel og medlemsskap i Rød Ungdom, avslutter Grethe Knudsen.

Rød Ungdom i Tromsø arrangerte «oljeutblåsing» på torget under valgkampen.

Høyres 3. ansikt

Høyres ytterste høyre står nå fram med en offensiv. Moderat Ungdom har presentert seg for pressa med et nytt politisk «råd» bestående av voksne politikere, de fleste knytta til Høyre.

Moderat Ungdom ble danna i 1975 som en utbryterorganisasjon av Unge Høyre. Politikken til MU er konsekvent blå-brun: Verdenskommunismen er hovedtruselen både i Norge og i resten av verden. USA holdes fram som frihetens høyborg og verdens frelser. Sovjet og Kina slås i ett når det snakkes om verdenskommunismens ekspansjon. Medlemmer av MU har offentlig stått fram med rasistiske standpunkter som at alle fremmedarbeiderne skal sendes ut av landet.

En av MUs hovedmål er å få innpass i Unge Høyre. Det finnes mange som er medlemmer både i UH og MU. MU har stor innflytelse i visse deler av UH, særlig gjelder dette Oslo, Rogaland og Vestfold. Formannen i Tønsberg og omegn MU er også styremedlem i Nøtterøy UH.

MU STERKT I DKSF

I Den Konservative Studentforening (DKSF) i Oslo fikk MU makta i fjor. DKSF-formannen var Dag Danielsen, framtrede MU-medlem og bror til han som stiftet hele MU, Per Danielsen. I år er det inngått et kompromiss mellom UH og MU i DKSF, og de deler styret mellom seg.

Per Danielsen stiftet MU etter at han var blitt ekskludert av UH for fraksjonisme. Han sitter i dag i representantskapet i Oslo Høyre.

Det er altså ingen tvil om at Moderat Ungdom allerede har mange framskutte posisjoner i Unge Høyre. De håper nå sikkert på å utnytte den misnøyen som er i deler av Unge Høyre med Kaci Kullmann Fives og Terje Osmondsens mer liberale linje.

I Unge Høyre pågår det nå en diskusjon om hvordan de skal takle Moderat Ungdom. Det er uenighet bl.a. på om det skal være eksklusjonsgrunn å være medlem begge steder. Vil Unge Høyre våge å ta denne konflikten med det brun-blå MU?

Bli med på studiesirkel!

Nå det tida for å starte studiesirkel! Rød Ungdom har en studiesirkel som egner seg godt for gymnasiaster og yrkes-skoleelever som har fulgt litt med i politiske spørsmål fra før. «Hvorfor sosialisme», heter den boka. Den inneholder opplegg for 6 møter:

- Historie og klassekamp
- Staten
- Utbytting og revolusjon
- Krig eller fred — Sovet på offensiven
- Teorien om 3 verdner
- Organiser deg!

Det beste er absolutt å studere boka sammen med andre i en studiesirkel. Da kan dere også ta opp et par andre spørsmål som dere er spesielt opptatt av ved siden av de 6 foreslåtte møtene. Men boka kan jo også leses aleine.

Den koster 35 kroner og kan bestilles fra Rød Ungdom, boks 610, Sentrum, Oslo 1. Her kan du også melde fra dersom du vil begynne på sirkel og ikke kjenner noe til Rød Ungdom der du bor.

Nest siste nummer?

Er dette nest siste nummer av Røde Garde? Mye tyder på det. Ryktene svirrer, det snakkes om navneskifte. Hvem vet? Følg med!

Mange bra skolevalg

Rød Valgallianse har fått bra resultat ved mange av skolevalga. Her er noen av dem:

Harstad: 6,5%
Mo i Rana: 10,7%
Gerhard Skjønning i Trondheim: 11%
Høyanger: 11,8%
Florø: 5,7%
Måøy: 5,2%
Røros: 18,5%
Notodden: 12,5%

Oslo-skoler:

Foss: 3,2%
Ulsrud: 4,5%
Sogn: 7,3%
Lambertseter: 10%
Teisen: 6,25%
Katta: 5%
Handels gym: 4,7%
Vahl: 9%

AHA-utstilling i Stavanger

Søndag 2. september arrangerte Aktivitetshusaksjonen (AHA) i Stavanger en utstilling. Utstillingen presenterte en del av aktivitetene til AHA.

Her blomstra det med kultur på mange områder. Trylling, visesang, leker, maling, salatlagning, kjeramikk.

Et par hundre folk var innom utstillinga, og AHA fikk presentert seg på en fin måte. Lokalpolitikerne var spesielt invitert. Men så langt vi kunne konstatere, glimra de fleste partiene med sitt fravær.

Stavanger har alltid mangla et samlingssted i sentrum der folk i alle aldre kan samles om aktiviteter og treffe hverandre.

Hundrevis av folk har sluttet opp om AHA, alt fra passive sympatisører til lynaktive aksjonister. Stavanger bobler over av innfall, utekonserter, barnefest i sentrum, uortodokse reklameinnslag av teatergruppe osv.

Nå har AHA funnet et

passende hus midt i sentrum. Kampen for det vil bli referert i avisa her framover.

J.B.

Vi gleder oss til å høre både om kampen for huset og de uortodokse innfallene.

Red.

Skal vi tørrelegge landet?

Rusgiftspørsmålet har vært mye diskutert i Røde Garde. Som regel har det vært medlemmer av Forbundet mot rusgift, som har vært aktive i spaltene.

Denne gangen vil jeg presentere annen del av avholdsbevegelsen, og har stilt organisasjonssekretær Sverre Bugge i Norges Godtemplar Ungdomsforbund noen spørsmål.

— Hva er det som særpreger dere som rusgiftmotstandere?

— Det som er spesielt for NGU er at vi ikke bare er en rusgiftorganisasjon. Vi er en fredsorganisasjon også, og driver U-hjelp. Vi har arrangert fredskonserter og driver et utviklingsprosjekt på Sri Lanka (Ceylon) som gir arbeid til 1500. Vi har en finger med i båtbyggeri, rekepillingsfabrikk og garnfabrikker.

Vi har også vært flinke til å markere oss på viktige politiske spørsmål. Vi har gått offentlig ut mot EF, NATO, IEA og mot atomkraft.

— Dere er også kristne. Er det derfor dere er med på så mye fredsarbeid?

— Kristne?! Vi er ikke en

religiøs organisasjon. Men det som sikkert preger oss er at en god del av våre 5.500 medlemmer er passifister.

APPELLERER TIL FOLK

— Hvordan fører dere rusgiftkampen?

— Vi har ca. 60 kurser i året for skoleelever, særlig 8. klassinger. Kommunene betaler disse kursene. Først og fremst prøver vi å appellere til folk. Dernest å lage rusgiftfrie miljøer, f.eks. idrettsmiljøer.

— Hva er galt med måtehold?

— Det er ikke alkoholikeren som stimulerer til drikk. Det er måteholdsfolk som fører tradisjonen videre. Han i rennesteinen

er ikke forblide for noen. Det er farlig at folk som har noe å kjempe for passiviserer seg.

— Hvorfor eksisterer det et alkoholproblem?

— Fordi det norske folket vil ha det. De veit hva de drikker, men jeg veit ikke om de er villige til å betale prisen for det. Jeg tror ikke det er spesielle folk, f.eks. kapitalistene som har skylda. Den må folk ta på seg sjøl.

FINANSKREFTER BAK NARKOTIKA

Når det gjelder narkotika derimot, er det mektige finanskrefter som står bak organiseringa av det. Men man må ikke bare konsentrere seg om å ta de store hafiene, — det er jo tross alt de små brukerne som står for kapitaltilførselen. Det er ansvar på begge sider.

— Hva slags behandling vil dere gi de narkomane?

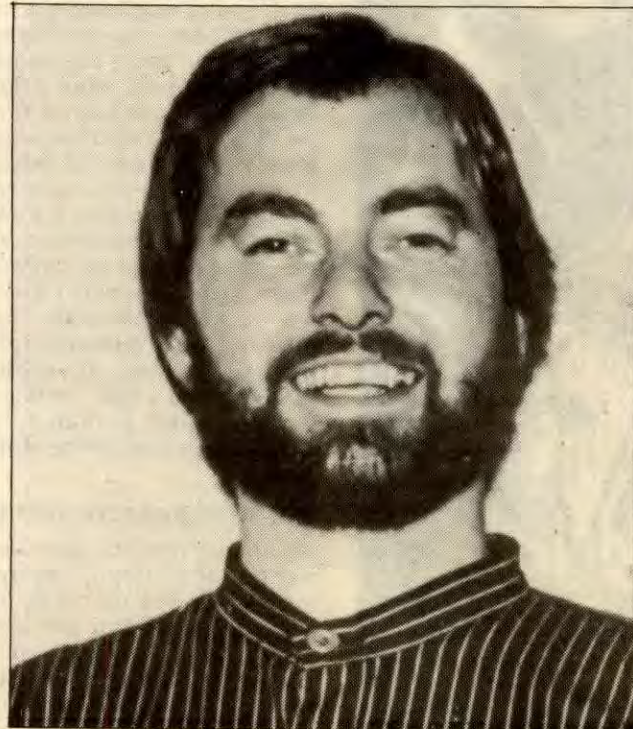
— Først et frivillig tilbud på linje med det vi har i dag. Vi har foreløpig ikke noe standpunkt til f.eks.

Hassela, men vi kommer nok til å gå inn for den behandlingsmåten. Å snakke om frihet for folk som går på stoff, er å ha feil begre-

per om frihet.

Vi støtta streiken ved Solli, og synes også den behandlingsmåten er grei.

June

Hva gjør interesseorganisasjonene?

Det ser ut til å være høysesong for elevorganisasjonene. Planer mangler det i alle fall ikke på.

NSL

Sykepleierelevne er på offensiven. De har praktisk eksamen en – 1 – dag under praksisarbeidet siste halvåret. Denne eksamensdagen vil de ha vekk. Krav om forhandlinger er reist overfor Undervisningsdepartementet. Dersom disse forhandlingene ikke gir resultater innen 1. oktober blir det rabalder. Landstyret oppfordrer i tilfelle til en landsomfattende studie- og arbeidsnedleggelse 25. oktober.

2. Boikott av eksamen for de som skal opp iløpet av høsten. 4–5 skoler har allerede fattet vedtak om boikott. Og noen har startet boikotten på forskudd.

Dessuten har organisasjonene på gang et krav om at frammøte til teoriundervisningen ikke skal være obligatorisk. (pliktig)

NGS

ALTERNATIV UTDANNINGSUKE går fra 24. til 28. september. Opprinnelig var den lagt opp som en bred diskusjon om fagenes innhold og læremetodene. Men sentralstyret har kommet til at det er riktig å legge størst vekt på å informere om de rettighetene som de nye undervisningsplanene gir. NGS hevder at elevene kan bestemme ganske mye hvis de mulighetene som er blir benyttet. På bakgrunn av diskusjonene i uka planlegger sentralstyret å lage et forslag til program til neste landsmøte.

INTERNASJONAL UKE går fra 15. til 19. oktober. Operasjon Dagsverk går 18. oktober. Hoveddiskusjonen i internasjonal uke blir om NY ØKONOMISK VERDENSORDNING med følgende 3 underemner:

- Kvinner i U-land
- Teknologivalg i U-land
- Hva er utviklingshjelp?

ÅRSMØTENE i de fleste distriktsutvalgene er i slutten av oktober.

YLI

YLI starter med informasjonskampanje. Den består av skolebesøk, all-møter og satarting av YLI-grupper. Vil du ha besøk så ring (02) 38 08 10.

Som ledd i kampanjen blir også en ny informasjonsbrosjyre solgt og det blir vervet individuelle medlemmer.

Elevrådsseminarer blir det i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø 6/7 oktober eller 20/21 oktober. Seminaret er spesielt beregnet på å hjelpe nye elevrådsstyrer i gang med arbeidet. Dagsorden blir:

1. Hvordan drive elevrådsarbeid
2. Orientering om YLI
3. Lokale saker
4. Fagopplæringen

I Oktober vil det være årsmøter i flere av distriktsutvalgene, bl.a. Oslo og Akershus.

YLI er dessuten i ferd med å gjenoppta lånekasseaksjonen. Det viser seg at lån og stipender blir seint utbetalt fremdeles.

RØDE GARDE IGJEN

I RG nr. 11/12-78 hadde jeg et innlegg der jeg kritiserte en del ting ved avisa, og kom med noen forslag på ting mente ville gjøre avisa bedre. Det har nå snart gått ett år.

RG har blitt bedre, særlig når det gjelder bruk av fantasi og en friskere stil. Dobbelnummeret 5/6 er etter min mening et foreløpig høydepunkt her.

Samtidig mener jeg at karakteristikken av RG som ei slags (røde) «ungdommens månedlige dagsavis» i stor grad gjelder fortsatt. (Avis-form, ingen spesielle dominerende tema, mange halvstore artikler, ingen spesielt forseggjorte artikler osv.) Jeg trur fremdeles dette bør bli annerledes. Jeg synes også at avisa fortsatt er for grå og kjedelig. Jeg lurer på hvorfor RG ofte ser kjedelige ut enn dagsavisa Klassekampen, og hvorfor dere bruker alle disse grå, tynne, skrå formskriftbokstavene i overskrifter. Når det gjelder navnet heter jo avisa fremdeles Røde Garde, og det er jeg sikker på bør bli annerledes.

Jeg savner en reaksjon fra avisa på forslaga/kritikken som har kommet, særlig om RG bør være det jeg kalte «ungdommens månedlige dagsavis». Jeg synes også at det er bra å høre mer på avisens venner, og provosere fram mer debatt om avisa. En riktig måte å gjøre det på, trur jeg er å eksperimentere. (F.eks. med baksidepiker, jfr. nr. 7/79. Men da må det gjøres bevisst. Fra massene til massene osv.)

Så skal jeg nevne en del

andre ting som jeg trur vil være med på å gjøre avisa bedre.

1. Bort med «ungdommens månedlige dagsavis». Gjør RG til et ungdomsblad. (Gidder ikke gjenta hele argumentasjonen her, se artikkelen i 11/12-78. Trur det er særlig viktig hvis avisa skal nå mer ut til politisk interessert ungdom.

2. Mer politikk og debatt. Dette, ved sida av den ytre formen, trur jeg er avgjørende for å gjøre avisa mer interessant. Artikler (gjørne provoserende) og debatt om ting som angår ungdommen: kultur, skole, moter, kjønnsroller osv. Bruk avisa til å utvikle en rød politikk for ungdommen. La avisa bli et viktig forum for sånne debatter. Inviter folk med spesielle meninger! Ikke la politiske artikler bli avskrift fra Klassekampen! («Drømmen om sosialismen» i nr. 7/79 var tøff.)

3. Mer levende/beskrivende og «personlig» journalistikk. (lær av pønkfanziene!). Gjør mer ut av reportasjene, mer bakgrunnsstoff, større og bedre bilder osv. Det blir både mer interessant og mer lærerik!

4. Et nytt navn. Det har allerede kommet noen forslag. Jeg gjentar forslaget om *Rebell!* Foreslår også (Ungdomsbladet) *Opprør'n*. Håper RG fortrest mulig skifter navn. Det må da finnes en måte å gjøre det på.

Til slutt vil jeg igjen be redaksjonen om å uttale seg om det viktigste i forslaga/kritikken folk har kommet med, og om navnet.

Kameratslig hilsen
Sylvester

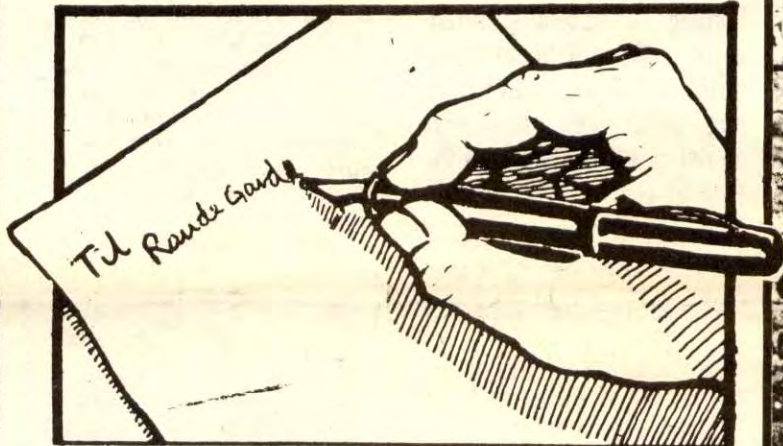

Hva er AKPs sosialisme?

Mange ser frem til et sosialistisk Norge, et samfunn der ingen urett eksisterer, bare fryd og gammen. Men jeg tror mange har en svært difus forestilling om hva sosialisme er for noe. AKP hjelper ikke akkurat til å slå ihjel slike forestillinger med sitt difuse partiprogram. Mange med meg lengter etter en klarhet i hva slags samfunn AKP vil skape etter en maktovertagelse. Hvilke garantier har vi for at det ikke blir

reneste fasist diktatur her slik som i Øst-Europa? Det er mange konkrete ting som jeg ønsker svar på, f.eks. Hvordan har AKP tenkt seg pressefriheten bygd opp? Eller skolevesenet? Etter hvilke prinsipper skal det bygges opp? Det er tusen ting jeg synes AKP kan ta stilling til i dag. Jeg kan ikke ta stilling til sosialismen før jeg vet hva AKP vil bygge.

SKEPTIKER

Rød Ungdom for fri hasj?

I forrige Røde Garde står det en opprørt artikkel mot at politiet nå intensiverer virksomheten sin i Slottsparken. Dette må være en sak for RV,

Hva slags politisk linje er dette uttrykk for? For meg ser det ut som om linja til Rød Ungdom er å få med seg park-ungdommen i kampen for ungdommens interesser, mot politivold og trakassering, utan å føre kamp imot de gærna tinga disse ungdommene står for. Dette har gått så langt at Røde Garde uten videre svelger argumentasjonen til hasj-ungdommen om at den føle purken nå driver disse hjelpeløse rett i klørne på heroinhaiene, og englevinge-argumentasjonen deres om at park-ungdommen sjøl ordner opp og holder parken rein for heroin og de harde stoffene.

OK MED POLITIRAZZIA

Så litt om hva jeg sjøl mener om disse tinga. Jeg synes det er bra og riktig at politiet griper inn overfor stoffbruk. Politirazzia mot en sånn velkjent omsetningsentral som Slottspar-

skriver artikkelforfatteren. Hasj-ungdommen blir jo drivi over til heroinhaiene på Eger-torget.

ken ser jeg ikke noe gærent med. At folk må betale 300-400 kroner for å bli tatt med noen gram hasj, synes jeg er en passende bot. Blir de tatt flere ganger, bør de straffes enda hardere. Med andre ord, jeg forsvare lovverket mot narkotika og vil at det skal håndheves.

Ungdommen må ordne opp sjøl!

Jeg har ikke noe tru på at politiet aleine vil ordne opp i tinga for oss. Ungdommen må sjøl reise kampen mot narkotika. Rød Ungdom bør stille seg i spissen for dette. Stoffbruk er en måte å flykte fra virkeligheten som et stort flertatt av ungdommen tar avstand fra. Hasj-ideologien fanger opp mye sunt opprør og leder det over i innadvent passivitet. Det er noe borgerskapet liker godt!

«Vend flukten til kamp!»
«Narkotikaen ut av ungdomsmiljøet!»

Geir

Gratulerer!

Mine hjerteligste gratulasjoner til Røde Garde for å ha slått til med valgkampens hittil mest reaksjonære og kvinnediskriminerende innslag. Jeg tenker naturligvis på RV-plakaten på baksida av forrige nummer.

Diggbare greier. Sexy jente i lærjakke og miniskjørt på motorsykkel - looking for trouble. Hvilket valgframstøt!! Selv hjertet til en inngrodd mannssjåvinist fikk seg en støkk. Ja stemmer ikke ungdommen på RV nå, så gjør de det aldri! Endelig ser det ut til at også RG har forstått at skal man få ungdommen med seg må en trekke til med litt sex og vold. RV skal jo drive morsom valg-

kamp i år, og dette var jo skrekkelig morsomt. Særlig for unge jenter, vil jeg tro. Før om åra reiv radikalerne ned slike plakater og brente dem på bål, så tidene har sannelig forandra seg.

Når RG har slått inn på dette sporet vil jeg komme med noen forslag til hvordan få fart i RU også. Hva med go-go-jenter til å oppetre i pausen på RU-møtene. Sånt ville virkelig kunne sprite opp stemninga, og få mange unge menn inn i bevegelsen. Jeg er imidlertid overraska over at den eller de som er ansvarlige for dette framstøtet lar sitt talent gå til spille i et så lite blad som RG. Mitt forslag er at de heller forsøker seg i bladene til Leif Hagen. Der vil deres talent ha rike utviklingsmuligheter.

Gratulerer igjen, og tenk over det med go-go-girls.

Hilsen gammel radikaler

Meninga var god

Dersom mange jenter har følt seg støtt av baksida vår, beklager vi den ærlig og oppriktig. Vår mening var aldri å markedsføre RVs politikk med et kvinnelig kjønnsymbol.

først og fremst har merka seg rasebein, veldreid og innbydende kvinnekropp, adskilte lepper, sløret blikk, sexy kvinnekropp - for å sitere noen av reaksjonene vi har fått - må jeg bare innrømme at det har overraska meg.

Bak uenigheten om baksida vår og reaksjonene på bildet, tror jeg det skjuler seg uenighet i hvordan en skal se på kvinnespørsmålet i bestemte sammenhenger. Jeg synes enkelte progressive er litt på tuppa når det gjelder kvinnen som kjønn, og ser på det som ei hellig ku som ikke kan spøkes med og ikke behandles i kunstnerisk sammenheng. Jeg synes en del av de reaksjonene vi har fått på baksida vår smaker av barnesykdommer som kvinnebevegelsen vi har fått på baksida vår smaker av barnesykdommer som kvinnebevegelsen og progressive bør komme over.

Red

**VÅR NYE
LANDSMODER:**

Gro — arbeiderjenta fra Bygdø

Navn: Gro Harlem Brundtland

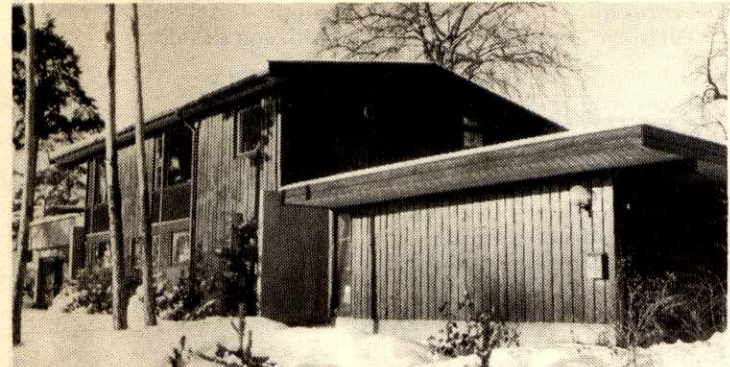
Født: 20/4—39

Sivil stand: Gift med Olav Arne Brundtland, sikkerhetspolitisk ekspert ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt og styremedlem i Bygdøy Høyre.

Inntekt: Samlet familieinntekt ca. 350.000 kroner.

Tidligere yrke: Overlege ved Oslo Helsesråd.

Bosted: Theodor Løstads vei 19 på Bygdøy, Oslos beste vestkant.

Arbeiderbladet Fredag 27 juli, 1979:

Gro Harlem Brundtland klar for årets ferie langs Sørlandskysten/ «Jeg forstår aksjonene mot Alta-utbyggingen» er oppslaget hun presterer for familien legger ut på | tur i sin «lille» seilbåt

Norge får kanskje snart sin første landsmor. Gro Harlem Brundtland kommer til å overta roret i Arbeiderpartiet, tar vi ikke mye feil. Vi vil derfor presentere denne nye arbeiderle-

deren for våre lesere.

Dessverre ser vi oss ikke istand til å bringe vårt eget portrettintervju med Gro. Men vi har hatt god hjelp av kolleger.

Blikket er alltid direkte

Gro er en travel dame. Aftenposten fikk følge henne en dag under forrige kommunevalgkamp. I en «hjemme hos Gro-reportasje» avslørte avisa at Olav Arne ennå gikk i pysjen da Gro sto på farten for å dra på valgturne. Men det pysjkledde styremedlemmet i Bygdøy Høyre gikk ikke av vegen for å pakke dokumentmappa for sin kone.

Klokka tyve over åtte kom en blå Mercedes med sjåfør i svart uniform for å kjøre miljøvernministeren til toget. På toget bruker hun alltid fire seter. Et til dagens aviser, et til ferdigbehandlede saker, et til dokumentkofferten og et til seg selv.

To av barna fikk skyss med mor og Mercedesen til skolen. De røpet forøvrig en familiehemmelighet til Aftenpostens medarbeider: Mors eneste huslige plikter er å vaske vaske-servanten og spillet på ba-

det. Det øvrige husarbeidet er det høyrepappa, barna og vaskehjelpen som står for.

PERSONLIG ENGASJERT

Etter å ha fulgt vår nye landsmoder en dag under valgkampen, renner Aftenpostens journalist over av beundring:

«Hun skriver alle foredragene sine selv. Hun kan arbeide i høyt tempo 12–14 timer om dagen. Ikke et øyeblikk er hun åndsfraværende, blikket er alltid direkte. Og hun gir umiddelbart inntrykk av å være personlig engasjert i hver enkelt som passerer revy i løpet av en dag.»

Ja, ja, nå vet vi det altså. Det er hennes personlige engasjement i *enkeltmenneske* som har vært avgjørende for Gro når samene mister Alta-elva og fiskerne i Nord-Norge mister arbeidet sitt pga. oljeboringa.

Slik en nabo ser henne

Bygdøy, der Gro bor, er et ekte sossesstrøk med store dyre villaer og to biler i hver garasje. Ved kommunevalget nå, fikk Høyre mer enn 70% av stemmene i miljøvernministerens krets. Kanskje har også Arne Olav drevet en bedre valgkamp for Høyre i nærmiljøet enn det hans kone har gjort for sitt parti.

Under siste stortingsvalg var det Dagbladets journalist som fikk komme Gro inn på livet. Han besøkte en del av hennes naboer i Theodor Løstads vei. Innimellom alle Høyrefolka bor der nemlig noen Arbeiderpartipamper, bl.a. sexologen Bertold Grünfeldt, aktiv i Arbeiderpartiets velgeraksjon ved Stortingsvalget. Han kunne bl.a. fortelle hvordan det følte å være Arbeiderparti mann blant alle Høyrenaboene:

**GJENSIDIG
BEFRUKTENDE**

«Jeg tror vi virker gjensidig befruktende på hverandre, eller kanskje gjensidig avskrekkende. Det er moro å diskutere politikk i nærmiljøet, man får gjerne anledning til å mobilisere litt følelser og temperament. Og på Bygdøy er det helt ufarlig, her holdes det på formene og tonen er absolutt kultivert når man møtes dagen etter.»

«...«Likevel er det ikke alltid ens forestillinger om politikk og sosialt liv holder stikk. Her forleden skulle jeg ut og låne rødvin av naboen. Hos Arbeiderpartifolkene ble jeg tilbudt det ene merket finere enn det andre. Det var først hos en plutokratisk Høyre-mann jeg fikk orget en flaske seks-kroners» (nå syttenog-énhalv-kroners, reds. ann.), avsluttet Arbeiderpartisexologen og pattet på sigaren.

10 000 TIPSET!

Skriv eller ring Røde Garde, Boks 702 Sofienberg, Oslo 5. Tlf (02) 35 32 62 og du har muligheten til å få spredd ditt tips til 10 000 lesere. Hell gratis.

**Røde Garde,
Boks 4702,
Sofienberg, Oslo 5**